

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΣΚΡΑΜΠΛ
Α.Μ. ΠΡΩΤ/ΚΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ 10483
ΤΡΙΑ ΠΛΑΤΑΝΙΑ 12 – ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Α.Φ.Μ. 997224100 – Δ.Ο.Υ. Ε΄ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

Αριθ. Πρωτ. 171 / 07.06.2020

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΘΡΑΣΟΥ ΜΥΡΣΙΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟ «ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΞΙΚΟΛΟΓΙΑΣ» ΚΑΙ ΤΟΝ
Κ. Γ. ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ
02/01/2019

Αξιότιμε κ. Καθηγητά
Αξιότιμοι κ.κ. του Κέντρου Λεξικολογίας

Χρόνια Πολλά και Καλή Χρονιά!

Η [Πανελλήνια Ένωση Σκραμπλ](#) είναι ο φορέας που καθορίζει τις αρχές που διέπουν τη διεξαγωγή όλων των επίσημων αγώνων του ελληνικού αγωνιστικού σκραμπλ, δηλαδή επιμελείται, μελετά, επεξεργάζεται, τροποποιεί, βελτιώνει και διασφαλίζει την ενιαία ανά την επικράτεια τήρηση των «κανονισμών διεξαγωγής αγώνων σκραμπλ» καθώς και των «όρων αποδοχής λέξεων».

Γνωστοποιείται ότι το "Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας" Γ. Μπαμπινιώτη αποτελεί για εμάς απαραίτητο βοήθημα και θεμέλιο λίθο της βάσης αποδεκτών λέξεων που χρησιμοποιούμε στο παιχνίδι μας, ενώ ενίοτε και επικουρικά συμβουλευόμαστε και άλλα βοηθήματα, όπως λ.χ. το "Λεξικό για το Σχολείο και το Γραφείο" Γ. Μπαμπινιώτη, τη "Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους" Γ. Μπαμπινιώτη και τη "Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής" Χρ. Κλαίρη και Γ. Μπαμπινιώτη.

Σας παρακαλούμε θερμά να μας βοηθήσετε να λύσουμε κάποιες γλωσσικές μας απορίες, τις οποίες σας αποστέλλουμε με το συνημμένο αρχείο word (docx). Παρακαλούμε όπως λάβετε υπόψη σας ότι για αμφισβητούμενους κλιτικούς τύπους έχει ιδιαίτερη βαρύτητα για εμάς και αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο "αποδεκτότητας" η γραμματική τους ορθότητα και όχι το προσωπικό γλωσσικό αισθητήριο, ούτε το εάν είναι δύσχρηστοι ή σπάνιοι, ούτε το εάν φαίνονται αφύσικοι λόγω της απουσίας του πραγματολογικού περιβάλλοντος και των επικοινωνιακών συνθηκών, υπό τις οποίες θα μπορούσαν οι τύποι αυτοί να εκφωνηθούν. Έχοντας πλήρη επίγνωση του όγκου των υποχρεώσεών σας, αισθανόμαστε την ανάγκη να απολογηθούμε για το πλήθος των ερωτημάτων μας και σας διαβεβαιούμε ότι δεν θα επαναληφθεί μελλοντικά από εμάς αποστολή αναλόγου εκτάσεως και πλήθους αποριών νέας επιστολής. Ελπίζουμε στην

κατανόησή σας και προσδοκούμε την ανεκτίμητη αρωγή σας. Σας ευχαριστούμε θερμά εκ των προτέρων.

Μετά τιμής
Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου
της Πανελληνίας Ένωσης Σκραμπλ
Ο Πρόεδρος
Μυρσίνης Θράσος

1 Θεωρείτε ότι τα επίθετα άγουρος, αγριωπός, άκρος, άλυπος, άνετος, άνοστος, αποτελεσματικός, αστείος, αφράτος, αψιός, αψύς, άωρος, βάρβαρος, βδελυρός, βρόμικος, ενεδός, έξυπνος, ευγενικός, εφικτός, έωλος, ζαβός, ζεστός, ηλίθιος, ήρεμος, ήσυχος, θαμπός, ίσιος, ίσος, καυτός, κοίλος, κουτός, κρύος, λάγνος, λείος, λερός, λυγερός, λωλός, μακρός, μακρουλός, μειλίχιος, μελαμψός, μελανός, μιαρός, ξερός, ογκρός, οκνός, όλβιος, όμοιος, οπτός, παγερός, παλαβός, παρανοϊκός, παχύσαρκος, πεζός, πελιδνός, πλάνος, πράος, πρόστυχος, πυρός, ρητός, σαλός, σβέλτος, τρελός, υγρός, φαγανός, φανερός, φαύλος, φιλάργυρος, φίνος, φρόνιμος, φουριόζος, χαζός, χωλός, ωριός, ωχρός (και εφόσον δεν σημαίνουν ιδιότητα ή ποιότητα που φανερώνει ύλη, χρώμα, τόπο, χρόνο, καταγωγή, συγγένεια και κατάσταση που δεν αλλάζει) δύνανται να σχηματίζουν παραθετικά στον συγκριτικό και στον υπερθετικό βαθμό; Και αν ναι, θεωρείτε ότι τα εν λόγω παραθετικά σχηματίζονται και μονολεκτικά ή αποκλειστικώς περιφραστικά; Υπάρχει γραμματικός κανόνας για τα επίθετα που δύνανται να σχηματίζουν παραθετικά, ο οποίος να ορίζει το πότε ακριβώς αυτά μπορούν να εκφωνηθούν και μονολεκτικά;

2 Στο ουσιαστικό ασπρίλα δεν δίδονται κλιτικές πληροφορίες. Ισχύει το κλιτικό παράδειγμα Ο4 (σημαία, -ας, -ες, -ών) που δίδεται στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» Γ. Μπαμπινιώτη (Γ΄ έκδοση);

Το ουσιαστικό μαυρίλα δίδεται «χωρ. γεν . πληθ.» και το ουσιαστικό κασσίδα δίδεται «χωρ. πληθ.», αλλά τα ίδια λήμματα στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση) δίδονται αμφότερα με κλιτικό παράδειγμα Ο9 (σελίδα, -ας, -ες, -ων). Τι ισχύει;

Στο ουσιαστικό βλαχιά δεν δίδονται κλιτικές πληροφορίες. Ισχύει το κλιτικό παράδειγμα Ο3 (γενεά – γενεών) που δίδεται στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση);

Στο ρήμα επαινώ δίδεται το υπολήμμα παινώ χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Ακολουθεί την κλίση του επαινώ (παινείς, -εί κλπ.);

Στο ρήμα εξηγώ υπάρχει το υπολήμμα ξηγώ χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Ακολουθεί την κλίση του εξηγώ (-είς); Ή μήπως ισχύει το κλιτικό παράδειγμα Ρ24 (αγαπώ, -άς) που δίδεται στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση);

Στο ρήμα φρονώ (-είς) δεν δίδεται αόριστος. Μήπως ισχύει το κλιτικό παράδειγμα Ρ31α (ασκώ) που δίδεται στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση);

3 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. (εκδόσεις Α΄, Β΄, Γ΄) το ρήμα διατοίχω τονιζόταν στην παραλήγουσα, ενώ στην Δ΄ έκδοση άλλαξε σε διατοιχώ, οπότε τονίζεται πλέον στη λήγουσα (αλλαγή συζυγίας). Τι ισχύει;

Στο λήμμα τσαγιέρα (η) δίδεται η γεν. πληθ. τσαγεριών. Μήπως πρόκειται για εκ παραδρομής λάθος διατύπωση; Μήπως το ορθό είναι τσαγιερών;

Στο λήμμα νεοπλασία κ. νεοπλαστία περιλαμβάνεται με έντονους χαρακτήρες (bold) και το ενδολήμμα «νεοπλασσίες δέρματος». Επομένως, να συμπεράνουμε ότι η νεοπλασία γράφεται και με δύο -σ- (νεοπλασσία) ή πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής;

Στο λήμμα ξυλοκοπώ (κ. -άω) δίδεται ως δεύτερο ενικό πρόσωπο ο τύπος ξυλοκοπείς. Μήπως το ορθό θα ήταν να δίδεται ταυτόχρονα και ο τύπος ξυλοκοπάς;

Στο λήμμα ορθόφρων δίδονται σε παρένθεση τα άρθρα (ο/η), επομένως συμπεραίνουμε ότι πρόκειται για ουσιαστικό. Εντούτοις, λίγο παρακάτω δίδεται σε αγκύλες η επισήμανση [ουδ. -ονα]. Μήπως τελικά πρόκειται για τριγενές επίθετο;

Στο λήμμα παθιάζω δεν δίδεται στην παρένθεση (ως είθισται) ο αόριστος «πάθιασα». Εντούτοις, στο ερμήνευμα δίδεται εν είδει παραδείγματος η φράση «θέλουν να παθιάσουν τους οπαδούς τους εν όψει των εκλογών». Να θεωρήσουμε επομένως ότι υφίσταται και ο αόριστος και ότι πρόκειται απλώς για εκ παραδρομής παράλειψη;

Στο λήμμα σοφία δίδεται η επισήμανση «χωρ. πληθ.». Εντούτοις, στο ερμήνευμα, κάτω κάτω, δίδεται εν είδει παραδείγματος η φράση «άρχισε τις σοφίες του πάλι!». Επομένως, μήπως θα ήταν ορθότερο να παραλείπεται η εν λόγω επισήμανση;

Στο λήμμα προσθέτω δίδεται το β΄ πληθυντικό πρόσωπο παρατατικού «προσετίθεσθαι». Μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής; Μήπως το ορθό είναι προσετίθεσθε;

Στο λήμμα γέρας δίδονται μέσα σε αγκύλες {γέρα-ος κ. -ως} και ακολουθεί η επισήμανση χωρ. γεν. κ. πληθ. Στο δε «Λεξικό για το Σχολείο και το Γραφείο» δίδονται μέσα σε αγκύλες {γεν. γέρας / γέρως, χωρ. πληθ.}. Υφίσταται τύπος γέραως ή μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής;

4 Σύμφωνα με τη «Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους», Γ. Μπαμπινιώτη, σελ. 247, § 3.2.2 (κατηγοριοποίηση των επιθέτων) παρατηρούμε ότι στα ανισοσύλλαβα επίθετα ζηλιάρης, -α, -ικο, παθιάρης, -α, -ικο, χαδιάρης, -α, -ικο κλπ. δεν υφίσταται η γενική πληθυντικού του θηλυκού γένους. Εντούτοις, τα ίδια επίθετα δίδονται στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» Γ.Μπαμπινιώτη (Γ΄ έκδοση) με κλιτικό παράδειγμα Ε11 (οι ζηλιάρες – των ζηλιάρηδων). Συνεπώς, συμβουλευόμενοι αμφοτέρωτα τα βοηθήματα, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι η γεν. πληθ. του θηλυκού είτε δεν υφίσταται είτε (εάν υφίσταται) ταυτίζεται με εκείνη του αρσενικού; Δηλαδή θεωρείται ορθός ο συλλογισμός μας ότι δεν υφίστανται καν οι τύποι ζηλιάρων, παθιάρων, χαδιάρων κλπ.;

5 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. στο λήμμα ζούρλα κ. ζούρλια κ. ζουρλαμάρα δεν δίδονται κλιτικές πληροφορίες. Στο λεξικό «για το σχολείο και το γραφείο», στο ουσιαστικό ζούρλα κ. ζούρλια κ. ζουρλαμάρα δίδεται κλιτικό παράδειγμα το Ο4 (σημαία – σημαιών). Ισχύει το Ο4 για όλα τα ως άνω λήμματα;

Στο Λ.Ν.Ε.Γ. στο λήμμα σπαγκέτι δίδεται ως υπολήμμα το σπαγκέτο χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Ακολουθούμε το Λ.Σ.Γ., όπου δίδεται με Ο25 (δώρα, -ου, -α, -ων);

6 Στο Λ.Ν.Ε.Γ., πρόλογος, δομή του λεξικού, Γ. γραμματικές πληροφορίες, 2. πληροφορίες για την κλίση, αναφέρεται ότι «... μέσα σε αγκύλες δίδονται γραμματικές πληροφορίες...», δήλωση απουσίας πτώσεως, δήλωση ύπαρξης σπάνιων ή δύσχρηστων τύπων... κ.λπ.». Συνεπώς εάν σε κάποια ουσιαστικά λείπει η δήλωση απουσίας πτώσεως, θεωρείται ότι αυτά κλίνονται κανονικά σε όλες τις πτώσεις;

7 Υπάρχουν πολλά λήμματα, στα οποία ενώ δίδεται κλιτικό παράδειγμα, εντούτοις αμέσως μετά ακολουθεί επισήμανση του τύπου «μόνο στη φράση...», «μόνο στην έκφραση...», «μόνο στην εκφορά...», «κυρίως στην έκφραση...», «κυρίως στη φράση...», «συνήθως στη φράση...», «στη φράση...», «μόνο στον ενεστώτα», «κυρίως στον ενεστώτα», «συνήθως στον ενεστώτα», «εύχρηστο στον ενεστώτα», «εύχρηστο μόνο στον ενεστώτα», «συνήθως στον πληθυντικό», «κυρίως στον ενικό» κ.λπ. Πώς ακριβώς οφείλει να ερμηνεύσει ο αναγνώστης όλες αυτές τις ως άνω επισημάνσεις;

Επί παραδείγματι, στο επίθετο υπόγειος, -ος, -ον (αρχαιοπρ. – σπάν.) δίδεται η επισήμανση «μόνο στη φράση εξ υπογείου». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι υπόγεια, υπόγειε κ.λπ.;

Στο επίθετο μενετός, -ή, -ό (αρχαιοπρ.) δίδεται η επισήμανση «μόνο στη φράση οι καιροί ου μενετοί». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι μενετέ, μενετής, μενετά κ.λπ.;

Στο λήμμα ξυρόν (το) (αρχαιοπρ.) κ. ξυρός (ο) δίδεται η επισήμανση «στη φράση επί ξυρού ακμής». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι ξυρά, ξυρέ, ξυρούς κ.λπ.;

Στο λήμμα φελέκι (το) δίδεται η επισήμανση «μόνο στη φράση γαμώ το φελέκι μου». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι φελεκιού, φελέκια, φελεκιών;

Στο λήμμα χαρμοσύνη (η) δίδεται η επισήμανση «χωρ. πληθ.». Ακολουθεί το υπολήμμα χαρμονή (η) χωρίς όμως κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο πληθυντικός του λήμματος χαρμονή ή ισχύει ο περιορισμός «χωρ. πληθ.» που δίδεται στο ουσιαστικό χαρμοσύνη;

Στο λήμμα μέγκλα (η) δίδεται η επισήμανση «χωρ. πληθ.». Στο τέλος του ερμηνεύματος δίδεται ως υπολήμμα και το ουσιαστικό μέγκλος (ο) χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται ότι το αρσενικό κλίνεται κανονικά ή ισχύει ο περιορισμός «χωρ. πληθ.» που δίδεται στο θηλυκό;

Στο λήμμα γιδόστρατα (η) δίδεται η επισήμανση «χωρ. γεν. πληθ.». Ακολουθεί το υπολήμμα γιδόστρατο (το) χωρίς όμως κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται γραμματικώς ορθή η γενική πληθυντικού του λήμματος γιδόστρατο;

Στο λήμμα θάλαττα (η) λείπει η δήλωση απουσίας πτώσεων. Θεωρούνται γραμματικώς ορθές οι υπόλοιπες πτώσεις (θάλαττας, θάλαττες, θαλαπών);

Στο λήμμα ταγγάδα υπάρχει ως υπολήμμα το ουσιαστικό ταγγίλα, χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται ότι κλίνεται κανονικά (-ας, -ες, -ών);

Στο λήμμα ανακάτεμα υπάρχει ως υπολήμμα το ουσιαστικό ανακατωμάρα χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται ότι κλίνεται κανονικά (-ας, -ες, -ών);

Στο λήμμα καλός, -ή, -ό υπάρχει η φράση καλός καγαθός. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι που προκύπτουν από την κλίση του επιθέτου καγαθός σε όλα τα γένη και σε όλες τις πτώσεις, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα κητόσπερμα υπάρχει το ενδολήμμα «κήτειο σπέρμα». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του θηλυκού γένους του επιθέτου κήτειος, -α, -ο, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα βάτος υπάρχει το ενδολήμμα «καιομένη βάτος». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του ουδετέρου γένους της μετοχής καιόμενος, -μένη, -μενο, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα στρατεύομαι υπάρχει το ενδολήμμα «στρατευομένη εκκλησία». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του ουδετέρου γένους της μετοχής στρατευόμενος, -μένη, -μενο, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα βραστός υπάρχει η φράση με έντονους χαρακτήρες «βραστός, κλαστός και στη μέση κρύος». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του θηλυκού και του ουδετέρου γένους του επιθέτου κλαστός, -ή, -ό, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα κόμμα υπάρχει το ενδολήμμα «διδύμιο κόμμα». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του θηλυκού γένους του επιθέτου διδύμιος, -α, -ο, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα ομοκεντρικός υπάρχει το ενδολήμμα «ομοκεντρική / ισογενής φωτεινή δέσμη». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του ουδετέρου γένους του επιθέτου ισογενής, -ής, -ές, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα οδεύω υπάρχει το ενδολήμμα «οδεύον κύμα». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του θηλυκού γένους της μετοχής οδεύων, -ουσα, -ον, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Το λήμμα νεριτική ζώνη δίδεται και ως νηριτική ζώνη. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του ουδετέρου γένους των επιθέτων νεριτικός, -ή, -ό και νηριτικός, -ή, -ό, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Στο λήμμα συνορεύω υπάρχει το ενδολήμμα «συνορεύουσα ζώνη». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι του αρσενικού και του ουδετέρου γένους της μετοχής συνορεύων, -ουσα, -ον, ασχέτως του αν αυτοί είναι εύχρηστοι σήμερα στη γλώσσα μας;

Εμείς θεωρούμε ότι η κλίση των λημμάτων «κήτηιο», «καιομένη», «στρατευομένη», «κλαστός», «διδύμειο», «ισογενής», «νεριτική», «νηριτική», «συνορεύουσα», «οδεύον» και «καγαθός» ακολουθεί τα ομαλά υποδείγματα της νεοελληνικής γραμματικής, δηλαδή η κλίση τους δεν απαιτεί προσφυγή στην αρχαιοελληνική γραμματική. Είναι ορθός αυτός ο συλλογισμός μας;

Εν κατακλείδι, θα μπορούσαμε να αποδεχθούμε ως γραμματικώς ορθούς παρόμοιους κλιτικούς τύπους παρόλο που δεν υφίστανται καν οι κατάλληλες συνθήκες στο επικοινωνιακό μας περιβάλλον, ούτως ώστε να εμφανιστούν αυτοί οι «δύσχρηστοι» τύποι στον προφορικό ή και στον γραπτό μας λόγο; (βλ. και ερώτημα αριθμ. 38)

8 Στο λόγιο ρ. υπεκκαίω δεν δίδονται κλιτικές πληροφορίες για τον ενεστώτα, πλην της επισήμανσης «κυρίως στον ενεστώτα». Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι υπεκκαίς, υπεκκαίει, υπεκκαίμε, υπεκκαίτε, υπεκκαίν(ε); Δεδομένου του ότι δεν γράφει «μόνο στον ενεστώτα» αλλά «κυρίως στον ενεστώτα» θεωρούμε αυτονόητο ότι υφίσταται και παρατατικός. Είναι ορθός ο συλλογισμός μας, δηλαδή υφίσταται παρατατικός και εάν ναι πώς ακριβώς σχηματίζεται; Υπέκκαια ή υπέκκαιγα;

Αντίστοιχα, στο ρ. υποκαίω δίδεται η επισήμανση «εύχρ. μόνο σε ενεστ. και παρατ.». Πώς ακριβώς σχηματίζεται ο παρατατικός; Υπόκαια; Υπόκαιγα; Υπέκκαια; Υπέκκαιγα;

Ομοίως, στο ρ. υποδένω δίδεται η επισήμανση «εύχρ. μόνο σε ενεστ. και παρατ.». Πώς ακριβώς σχηματίζεται ο παρατατικός; Το ρ. αυτό δεν υπάρχει στο Λ.Σ.Γ., ενώ αν στηριχθούμε στην κλίση του ρ. επιδένω, οδηγούμαστε εκ νέου σε δίλημμα, καθώς στο μεν Λ.Ν.Ε.Γ. δίδεται ο αόριστος επέδεσα, στο δε Λ.Σ.Γ. δίδεται το κλιτικό παράδειγμα P12 (ντύνω – έντυσα, επιδένω – επίδεσα). Τι ισχύει;

Τέλος, μία ακόμη παρόμοια περίπτωση: στο Λ.Ν.Ε.Γ., στο ρ. προσδίδω δίδεται το υπολήμμα προσδίνω χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Στο λεξικό «για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση), στο ρ. προσδίνω δίδεται το κλιτικό παράδειγμα P14α (κρίνω). Θεωρείται ορθός ο παρατατικός πρόσδινα, -ες κ.λπ.; Θεωρούνται λανθασμένοι οι κλιτικοί τύποι με εσωτερική αύξηση προσέδινα, -ες κ.λπ.;

9 Τα ρ. άπτω, γηράσκω, θνήσκω, θύω, ππαίω, ωδίνω κλίνονται; Θεωρούνται γραμματικώς ορθά όλα τα πρόσωπα του ενεστώτα; Υφίσταται και ο παρατατικός, και εάν ναι, τότε πώς σχηματίζεται; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η μετοχή της ενεργητικής φωνής; Για την κλίση του ρ. θνήσκω ισχύουν οι επισημάνσεις του Λ.Σ.Γ. (Ρ7α – διδάσκω – μόνο ενεστ. κ. παρατ.);

10 Ποια ακριβώς η κλίση των επιθέτων σιδηρούς, -ά, -ούν, τριπλούς, -ή, -ούν, χρυσούς, -ή, -ούν, χαλκούς, -ή, -ούν;

11 Ποια ακριβώς η κλίση των επιθέτων αστερόεις, -εσσα, -εν, ππερόεις, -εσσα, -εν, χαρίεις, -εσσα, -εν; Ακολουθούμε για τα θηλυκά το κλιτικό παράδειγμα Ο5 (θάλασσα) που δίδεται στο λήμμα αστερόεσσα στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση);

12 Στο Λ.Ν.Ε.Γ., στο ρ. μιμούμαι δεν δίδεται καμία μετοχή. Στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση) το ίδιο ρ. δίδεται με κλιτικό παράδειγμα Ρ31β (ασκούμαι). Στους πίνακες κλίσεως του παραρτήματος δίδεται η μετοχή μεσοπαθητικού ενεστώτα ασκούμενος και η συντελεσμένη μετοχή μεσοπαθητικού παρακειμένου ασκημένος. Δεδομένου ότι – σε αντίθεση με το ρ. ασκούμαι, το οποίο έχει και ενεργητική φωνή – το αποθετικό ρήμα μιμούμαι δεν έχει ενεργητική φωνή, εμείς θεωρούμε ότι δεν υφίσταται η συντελεσμένη μεσοπαθητική μετοχή μιμημένος. Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο συλλογισμός μας;

13 Στο Λ.Ν.Ε.Γ., στο ρ. ορθοτονώ δεν δίδεται το β΄ εν. πρόσ. Είναι ορθοτονάς ή ορθοτονείς; Δηλαδή ανήκει στην α΄ τάξη ή στη β΄ τάξη; Ομοίως με τα ρ. ζηγώ και φελώ. Ανήκουν στην α΄ τάξη ή στη β΄ τάξη;

Στο λήμμα σοδιάζω υπάρχει ως υπολήμμα το ρ. σοδεύω χωρίς κλικές πληροφορίες. Αυτές βέβαια δίδονται στο λεξικό «για το σχολείο και το γραφείο» (Γ΄ έκδοση), όπου το ρ. σοδεύω σημαίνεται με το Ρ5 (ανακατεύω – ανακάτεψα), με τη διαφορά όμως ότι το σοδεύω βρίσκεται ως υπολήμμα στο ρ. σοδιάζω. Τι ισχύει, σοδιάζω ή σοδειάζω; Υφίσταται διτυπία;

14 Με βάση τον πίνακα 5 στο λήμμα αριθμός, από τον οποίο προκύπτουν σύνθετες λέξεις με α΄ συνθετικό αριθμητικά προθήματα και β΄ συνθετικό βασικά παραγωγικά επιθήματα – και ανεξαρτήτως του αν υφίστανται οι πραγματολογικές και επικοινωνιακές συνθήκες εμφάνισής των στον προφορικό ή γραπτό λόγο – θεωρούνται γραμματικώς ορθά τα επίθετα μονόεδρος, -η, -ο και μισάωρος, -η, -ο; Ή μήπως κατά το γλωσσικό σας αίσθημα πρόκειται για μορφήματα που αντικρούουν στη λογική;

Ομοίως, με βάση τον ίδιο πίνακα – και ανεξαρτήτως του αν υφίστανται οι πραγματολογικές και επικοινωνιακές συνθήκες εμφάνισής των στον προφορικό ή γραπτό λόγο – θεωρούνται γραμματικώς ορθά τα ρ. πενταρίζω, δεκαρίζω, δωδεκαρίζω κ.λπ. σύμφωνα με το υπόδειγμα «πεννηνταρίζω = γίνομαι πενήντα ετών» που δίδεται στον εν λόγω πίνακα; Ή μήπως κατά το γλωσσικό σας αίσθημα πρόκειται για μορφήματα που αντικρούουν στη λογική;

15 Θεωρείτε ότι στη γλώσσα μας το λήμμα «μπάστα» επέχει θέση αποκλειστικώς επιρρήματος ή μήπως (σύμφωνα βέβαια και με το ερμηνευμα που δίδεται στο Λ.Ν.Ε.Γ.) δύναται να εκφωνηθεί και ως ελλειπτικό κλιτικό παράδειγμα του ιταλικού ρ. *bastare* εν είδει αντιδανείου και υπό μορφήν προστακτικής με την έννοια «σταμάτα»; Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο τύπος «ξαναμπάστα», όπως ακριβώς και τα «ξαναδώσε», «ξαναπιάσε», «ξανατρέχα», «ξαναφέρμα»;

Ομοίως, θεωρείτε ότι στη γλώσσα μας το λήμμα «βάρδα» επέχει θέση αποκλειστικώς επιφωνήματος ή μήπως (σύμφωνα βέβαια και με το ερμηνευμα που δίδεται στο Λ.Ν.Ε.Γ.) δύναται να εκφωνηθεί και ως ελλειπτικό κλιτικό παράδειγμα του βεν. ρ. *vardar* εν είδει δανείου και υπό μορφήν προστακτικής με την έννοια πρόσεξε, «φυλάξου»; Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο τύπος «ξαναβάρδα»;

Παρομοίως, θεωρείτε ότι το λήμμα «μáινα» (σύμφωνα βέβαια και με το ερμηνευμα που δίδεται στο Λ.Ν.Ε.Γ.) δύναται να εκφωνηθεί και ως ελλειπτικό κλιτικό παράδειγμα του ρ. *μαϊνάρω* υπό μορφήν προστακτικής; Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο τύπος «ξαναμáινα»;

Επίσης, θεωρείτε ότι οι προσταγές «μούγγα» και «βούβα» επέχουν θέση προστακτικής; Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι «ξαναμούγγα» και «ξαναβούβα»;

16 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται δεκάδες λήμματα ενίοτε και με έντονους χαρακτήρες (bold) που επισημαίνονται ως «εσφαλμένα», ήτοι: αγγελιοφόρος, αγροτοκαλλιέργεια, αγροβιομηχανία, αθλίατρος, ακαταχώρητος, ακριτομύθεια, ακτινεργία, ακτινεργός, ανημέρωτος, ανθηρόστομος, ανηψιά, ανηψιός, ανταπεξέρχομαι, αντρίκιος, απολαυή, αποστρατικοποίηση, αποτίω, αρμοσεία, βαλκανολογία, βαλκανολόγος, βαλκανοποίηση, βαριεστύ, βλήτο, βογκητό, βογκώ, βρυκόλακας, βρώμη, γυρτός, γλιτώνω, γόπα, δικλείδα, εκτίω, ενανθρώπιση, ενανθρωπίζομαι, εποχιακός, ερασμιακός, εταιρία, ζάμπλουτος, θερμιονικός, ιονίζω, ιονικός, ιονισμός, ιονιστής, ιονοθεραπεία, ιονόσφαιρα, καλυμμαύκι, καμηλλαύκι, καταχωρώ, καταχώρηση, κελαηδώ, κοινοτυπία, κολοσκόπηση, κόμησσα, κροκόδειλος, λυκουρίνος, μαγκώνω, μπαϊμπάς, ξεφτιλίζω, ξεφτίζω, ξυπόλητος, οπτομετρία, ορρός, παρεισφρύω, προάστειο, πρωτίστως, ρεύω, ρέγγα, σακολέβα, σειριακός, στύλος, στιβάδα, στραβομάρα, στρατικοποίηση, στρατικοποιώ, ταξειδί, υποθηκοφυλάκιο, φυσιοθεραπεία, φυσιοθεραπευτής, φυσιοθεραπευτικός, ψήφος (ο), ωρίμανση. Όλα αυτά εμείς τα αποδεχόμαστε στο παιχνίδι μας με κριτήριο το ότι συμπεριλαμβάνονται – έστω και με την ένδειξη «εσφαλμ.» (εννοείται γραφή) – στο επίσημο βοήθημά μας, δηλαδή το Λ.Ν.Ε.Γ. Θεωρείτε ότι μπορούμε επιπροσθέτως να χρησιμοποιούμε και τη λέξη μπαϊμπάς, η οποία δίδεται ως «εσφαλμένη προφορά» της λέξης μπαϊπάς;

17 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. υπάρχουν μια σειρά από θηλυκού γένους ουσιαστικά, τα οποία χαρακτηρίζονται λαϊκότροπα και προφανώς έχουν ελλειπτικό κλιτικό παράδειγμα. Δυστυχώς στο μεν Λ.Ν.Ε.Γ. δεν δίδονται σ' όλα αυτά κλιτικές πληροφορίες, στο δε λεξικό «για το σχολείο και το γραφείο» (Γ' έκδοση) σε άλλα δίδεται κλιτικό παράδειγμα και σε άλλα όχι.

Πιο αναλυτικά, κλιτικό παράδειγμα δίδεται στα άργαση (Ο20 – δήλωση, δήλωσης & δηλώσεως, δηλώσεις, δηλώσεων), κακοπέραση (Ο18 – θύμηση, θύμησης, θύμησες, θυμήσεων), δούλεψη («χωρίς πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο18 – θύμηση, θύμησης, θύμησες, θυμήσεων), θύμηση (Ο18), κούραση (Ο18 και χωρ. πληθ.), κουφόβραση («χωρ. γεν. πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο18 χωρ. πληθ.), μπόρεση (χωρ. πληθ.), ξεκούραση (Ο18 και χωρ. πληθ.), πέραση (Ο20 εν. γεν. μόνο πέρασης), φέξη («χωρ. πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο17 – ζέστη, ζέστης, ζέστες, χωρ. γεν. πληθ.), φτιάξη κ. φτιάξει («χωρ. πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο17 – ζέστη, ζέστης, ζέστες, χωρ. γεν. πληθ.), χάση («χωρ. πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο17 – ζέστη, ζέστης, ζέστες, χωρ. γεν. πληθ.), βόλεψη (Ο18), χόρταση (Ο18 και χωρ. πληθ.), χώνεψη («χωρ. πληθ.» στο Λ.Ν.Ε.Γ. αλλά υπάρχει αναντιστοιχία με το Λ.Σ.Γ. Ο18 - θύμηση, θύμησης, θύμησες, θυμήσεων).

Επιπροσθέτως, τα λήμματα άρμωση, παιδεία, πάψη, πόνεση, πόρεψη, σκάση, σμίξη, χάψη (το τελευταίο βρίσκεται στον πίνακα εξελληνισμένων όρων) υπάρχουν μόνο στο Λ.Ν.Ε.Γ. χωρίς κλιτικές πληροφορίες. Θα μπορούσατε παρακαλώ να μας δώσετε και γι' αυτά κάποιο κλιτικό παράδειγμα; Όσον αφορά τα προηγούμενα, τι ισχύει σε περίπτωση αναντιστοιχίας του Λ.Ν.Ε.Γ. με το Λ.Σ.Γ.; (σ.σ. στο Λ.Σ.Γ. υπάρχει και το συναφές κλιτικό υπόδειγμα Ο19 – πράξη, πράξης & πράξεως, πράξεις, πράξεων).

Στο Λ.Ν.Ε.Γ., στο λήμμα μέθη δίδεται η κλιτική πληροφορία «χωρ. πληθ.», αλλά στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ' έκδοση) η μέθη σημαίνεται με Ο17 (ζέστη – ζέστες). Τι ισχύει;

Στο Λ.Ν.Ε.Γ., στο λήμμα φούσκωση δίδεται η κλιτική πληροφορία «χωρ. πληθ.», αλλά στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ' έκδοση) η φούσκωση σημαίνεται με Ο20 (δήλωση, -ης κ. -εως, -εις, -εων). Τι ισχύει;

Επίσης, στο λήμμα κίσηρη δεν δίδονται κλιτικές πληροφορίες. Ισχύει το κλιτικό παράδειγμα Ο18 (θύμηση, θύμησης, θύμησες, θυμήσεων) που βρίσκουμε στο «λεξικό για το σχολείο και το γραφείο» (Γ' έκδοση);

18 Πώς σχηματίζεται η προστακτική (ενικού και πληθυντικού) του ρ. ξεβγαίνω; Στο ρ. βγαίνω δίδονται οι προστακτικές βγες κ. (λαϊκ.) έβγα, βγείτε κ. (λαϊκ.) βγάτε. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι ξεβγές κ. ξεβγείτε ή (και) οι κλ. τ. ξέβγα κ. ξεβγάτε; Αντίστοιχα, πώς σχηματίζονται οι προστακτικές του ρ. παραβγαίνω; Παραβγές κ. παραβγείτε ή (και) παραέβγα κ. παραβγάτε;

19 Στο ρ. στορίζω γίνεται παραπομπή με βελάκι στο ρ. ιστορώ, -είς (ιστόρ-ησα, -ούμαι, -ήθηκα, -ημένος). Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο αόριστος στόρισα του ρ. στορίζω; Υφίσταται και παθητική φωνή; Υφίσταται και μετοχή μεσοπαθητικού παρακειμένου;

Ομοίως, στο ρ. ψένω γίνεται παραπομπή με βελάκι στο ρ. ψήνω (έψησα, ψήθηκα, ψημένος). Υφίστανται αόριστος ενεργ. φωνής και παθητ. φωνή (έψεσα, ψέθηκα, ψεμένος);

Επίσης, στο ρ. φελώ γίνεται παραπομπή με βελάκι στο ρ. ωφελώ. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι φέλησα, φελήθηκα, φελημένος;

Το ίδιο και στο ρ. ξηγώ γίνεται παραπομπή με βελάκι στο ρ. εξηγώ. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι ξήγησα, ξηγήθηκα, ξηγημένος;

Το αυτό και στο ρ. ταμιεύω γίνεται παραπομπή με βελάκι στο ρ. αποταμιεύω. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι ταμίευσα, ταμιεύτηκα (λόγ. -θηκα), ταμιευμένος;

Πώς ακριβώς οφείλει να ερμηνεύει εν γένει ο αναγνώστης την παραπομπή με βελάκι;

20 Στο ρ. χουφτώνω κ. φουχτώνω, ενώ δίδεται ο αόριστος της μεσοπαθητικής φωνής, δεν δίδεται – ως είθισται σε πλείστες άλλες περιπτώσεις – η συντελεσμένη μεσοπαθητική μετοχή παθητικού παρακειμένου. Μήπως πρόκειται για παράλειψη εκ παραδρομής;

Στο ρ. τσουλώ δίδεται μόνον ο ενεστώτας της μεσοπαθητικής φωνής (-ιέμαι). Υφίστανται και ο μεσοπαθητικός αόριστος και η μεσοπαθητική μετοχή παρακειμένου και εάν ναι, τότε πώς σχηματίζονται; Σύμφωνα με το αγαπώ (τσουλήθηκα, τσουλημένος) ή σύμφωνα με το κυλώ (τσουλίστηκα, τσουλισμένος);

Στο ρ. υποσημαίνω δίδεται η συντελεσμένη μεσοπαθητική μετοχή παρακειμένου υποσεσησμένος. Μήπως θα ήταν ορθότερο το υποσεσημασμένος ή το υποσημασμένος; Μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής;

Στο λήμμα ματογυάλια (τα) δίδεται η επισήμανση «χωρ. πληθ.». Μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής;

Στο λήμμα Άμφισσα δίδεται ως υποτεταγμένο το επίθετο αμφισαϊκός (με ένα -σ-). Μήπως πρόκειται για λάθος εκ παραδρομής;

21 Στο ρ. τανύω δίδονται ως υποτεταγμένα υπολήμματα τα ουσιαστικά τάνυση, τάνυσμα, τανυσμός, τανυτό καθώς και το ρ. τανύζω, το οποίο στον πίνακα των λέξεων με προβλήματα ορθογραφίας δίδεται και με δεύτερη ορθογραφία (τανίζω – συνήθης ορθ.). Τα τέσσερα ως άνω ουσιαστικά θεωρούνται γραμματικώς παράγωγα του ρ. τανύω ή (και) του ρ. τανύζω (τανίζω);

22 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. υπάρχουν μια σειρά από ρήματα, τα οποία είναι σύνθετα του ρ. ακούω, ήτοι: βαριακούω, εισακούω, καλακούω, κρυφακούω, παρακούω, υπακούω. Η προστακτική ενεστώτα του ρ. ακούω είναι άκου – ακούτε, είναι άκουγε – ακούγετε ή είναι άκουε – ακούετε (σ.σ.: στο ερμηνευμα του λήμματος παιδεύω υπάρχει η φράση με έντονους χαρακτήρες «άκουε γέρου συμβουλή και παιδεμένου γνώμη») ή μήπως θεωρούνται γραμματικώς ορθοί όλοι οι ως άνω κλιτικοί τύποι; Τι ισχύει για τα εν λόγω σύνθετα ρήματα με β' συνθετικό το παράθημα ακούω; Ακολουθούμε ό,τι ισχύει και για

το ρ. ακούω; Ειδικά στο ερμήνευμα του ρ. υπακούω, δίδονται εν είδει παραδείγματος οι φράσεις «ξέρει να κάνει τους μαθητές του να υπακούουν» και «ένιωθα τέτοια κούραση που τα πόδια μου δεν με υπάκουαν». Οι συγκεκριμένοι κλιτικοί τύποι θεωρούνται γραμματικώς ορθοί; Υφίστανται οι αντίστοιχοι κλιτικοί τύποι γ' πληθ. ενεστ. και γ' πληθ. παρατατικού και στα άλλα σύνθετα ρ. του ακούω;

23 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. υπάρχουν κάποια χημικά στοιχεία, στα οποία δίδεται η επισήμανση «χωρ. πληθ.» (π.χ. ήλιον, φθόριο, πολώνιο, χρώμιο κ.ά.). Αντίθετα, στα περισσότερα χημικά στοιχεία απουσιάζει η εν λόγω επισήμανση. Επομένως, στην περίπτωση αυτή (που απουσιάζει η εν λόγω επισήμανση) θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι των πτώσεων του πληθυντικού;

24 Σύμφωνα με τη «Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Χρ.Κλαίρη & Γ.Μπαμπινιώτη», § 86 Κατηγοριοποίηση των ρημάτων σε τρία θέματα και § 87 Υποκατηγοριοποίηση ρημάτων κατά θέματα «...το μορφολογικά χαρακτηρισμένο θέμα του τέλειου ποιού ενεργείας των ενεργητικών χρόνων (το ενεργητικό αοριστικό θέμα – θέμα 2) είναι αυτό που στη δομική απλότητά του και στις γενικεύσεις που αυτή επιτρέπει, μπορεί να αποτελέσει τη βάση υποκατηγοριοποίησης των ρηματικών θεμάτων. Συγκεκριμένα, με βάση το θέμα 2 τα ρήματα μπορούν να διακριθούν σε ένσιγμα και άσιγμα. Περαιτέρω, τα σιγμόληκτα μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε σιγμόληκτα με σ, σιγμόληκτα με ξ και σιγμόληκτα με ψ. Άσιγμο θέμα 2 εμφανίζουν μόνο τα ρήματα που το ενεστωτικό τους θέμα λήγει: (α) σε υγρό σύμφωνο (-λ, -ρ), π.χ. ποικίλλω, προβάλλω, ανατέλλω, σφάλλω, αναγγέλλω, αντιδιαστέλλω, διασύρω, διαφέρω, ξέρω κ.λπ., (β) σε έρρινο σύμφωνο (-μ, -ν), αρχικό (μολύνω) ή υστερογενές (φέρνω < φέρω, γδέρνω < εκδέρω, σπέρνω < σπείρω, λύνω < λύω), π.χ. κρίνω, κλίνω, μένω, πλένω, διευθύνω, ομορφαίνω, κονταίνω, μαθαίνω, διανέμω, τρέμω κ.λπ. Όλα τα λοιπά ρήματα, καθώς και μερικά ρήματα που, εκ των υστέρων (με μεταπλασμό του θέματος), έληξαν σε -νω (π.χ. δένω, αφήνω, χάνω, τα ρήματα σε -ώνω < -ώ, πληρώνω < πληρώ, ορθώνω < ορθώ κ.τ.ό.) σχηματίζουν ένσιγμο θέμα 2....».

Συμβουλευθήκαμε επίσης και τη «Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους», Γ. Μπαμπινιώτη, σελ. 163, § 4.3.5 (καταλήξεις προστακτικής), αλλά μας προβληματίζει ιδιαίτερα ο τρόπος με τον οποίο σχηματίζεται η συνοπτική προστακτική του β' πληθυντικού του άσιγμου ενεργητικού αοριστικού θέματος.

Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι συντετμημένοι τύποι γείρτε (γέρνω), δείρτε (δέρνω), εγείρτε (εγείρω, αν-, δι-, εξ-, κ.ά.), εκδείρτε (εκδέρω), κάμτε (κάμνω), κείρτε (κείρω), πλύντε (πλένω), σπείρτε (σπέρνω, δια- & σπείρω, δια-), σύρτε (σύρω), φθείρτε (φθείρω); Στο Λ.Σ.Γ. δίδεται το κλιτικό παράδειγμα Ρ14α (κρίνε – κρίνετε).

Υπάρχει κάποιος γραμματικός κανόνας που να καθορίζει πότε μπορούμε κατ' εξαίρεση να χρησιμοποιήσουμε το συνοπτικό τύπο του β' πληθυντικού στο άσιγμο ενεργητικό αοριστικό θέμα με συγκοπή του -ε-, όπως ακριβώς συμβαίνει – κατ' εξαίρεση – με τους κλιτικούς τύπους «κάντε» (λ.χ. κάντε πιο γρήγορα), «φέρτε» (λ.χ. φέρτε μας μία μερίδα γύρο) και «πάρτε» (λ.χ. πάρτε και ομπρέλα, ίσως βρέξει);

Μας προβληματίζει όμως και η προστακτική αορίστου της παθητικής φωνής. Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. ψεύδομαι (αόριστος εφεύσθην) «ψεύσου» και «ψευσθείτε»; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. βάλθηκα «βάλσου»; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. ψάλθηκα «ψάλσου»; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. στάλθηκα «στάσου»; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. λέχθηκα «λέξου»; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου του ρ. ξάστηκα «ξάσου»; Ομοίως, βάσει των κλιτικών τύπων πάρθηκα, σπάρθηκα, δάρθηκα, γδάρθηκα, τρώθηκα, στρώθηκα, σιχάθηκα, δηώθηκα, ειπώθηκα, θεωρούνται γραμματικώς ορθές οι προστακτικές αορίστου πάρσου, σπάρσου, δάρσου, γδάρσου, τρώσου, στρώσου, σιχάσου, δηώσου, ειπώσου; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η προστακτική αορίστου «νοσφίσου» του ρ. νοσφίζομαι, νοσφίσθηκα; Για την προστακτική αορίστου του ρ. ξεπρήζομαι ακολουθούμε το κλιτικό υπόδειγμα του Λ.Σ.Γ. (P11β ζυγίζομαι, ζυγίσθηκα, ζυγίσου), δηλαδή ξεπρήσου;

25 Στη «Συνοπτική Γραμματική της Νέας Ελληνικής, Χρ.Κλαίρη & Γ.Μπαμπινιώτη», § 88 (Τα ληκτικά συστήματα «ρηματικές καταλήξεις») υπάρχει πίνακας, στον οποίο κλίνονται εν είδει παραδείγματος σε ενεργητική και μεσοπαθητική φωνή τα ρήματα ντύνω (α΄ συζυγία), αγαπ-άω/-ώ (β΄ συζυγία, β1 τάξη) και θεωρώ (β΄ συζυγία, β2 τάξη). Στον παρατατικό της μεσοπαθητικής φωνής δίδονται οι κλιτικοί τύποι θεωρούμουν(α), θεωρούσουν(α) κ.λπ.

Ομοίως, στη «Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους», Γ. Μπαμπινιώτη, σελ. 164, § 4.3.6 (τα 23 σύνολα καταλήξεων - ληκτικά συστήματα) παρατηρούμε ότι τα συστήματα υπ' αριθμ. 18, 19, 20 αφορούν τα ληκτικά μορφήματα του μεσοπαθητικού παρατατικού, ήτοι: ντυνόμουν(α) / ντυνόσουν(α) κ.λπ., αγαπιόμουν(α) / αγαπιόσουν(α) κ.λπ., θεωρούμουν(α) / θεωρούσουν(α) κ.λπ.

Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο παρεκτεταμένος τύπος με ανοικτή συλλαβή στην κατάληξη -να και σε όλα τα υπόλοιπα ρήματα που σύμφωνα με το Λ.Σ.Γ. ακολουθούν τα κλιτικά παραδείγματα P24β (αγαπιέμαι), P25β (διασπώμαι), P26β (γελιέμαι), P27β (ανακτώμαι), P28β (πετιέμαι), P29β (βουτιέμαι), P30β (φοριέμαι), P31β (ασκούμαι), P32β (τελούμαι) και P33β (δαιρούμαι), όπως π.χ. στερούμαι, αποσπώμαι, μετρούμαι κ.ά.;

26 Στο λήμμα φωτιά υπάρχει με έντονους χαρακτήρες (bold) η παροιμία «η φωτιά και το μπαρούτι δεν συγκάνουνε / δεν συγκαίουνε». Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλίση του ρ. συγκάνω, -εις στον ενεστώτα και στον παρατατικό με ή (και) χωρίς εσωτερική αύξηση;

Στο λήμμα θέλω υπάρχει με έντονους χαρακτήρες η φράση «Θεού θέλοντος και καιρού επιτρέποντος». Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλίση των λόγιων μετοχών θέλοντος και επιτρέποντος σε όλες τις πτώσεις και σε όλα τα γένη;

Στο λήμμα διαρκώ υπάρχει με έντονους χαρακτήρες η φράση «διαρκούντος του / διαρκούσης της...». Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλίση της μετοχής διαρκών, διαρκούσα, διαρκούν σε όλες τις πτώσεις και σε όλα τα γένη;

Στο λήμμα λείχω υπάρχει με έντονους χαρακτήρες η φράση «λείχοντες και έρποντες». Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλίση της μετοχής λείχοντες σε όλες τις πτώσεις και σε όλα τα γένη;

Στα λήμματα αλαλάζω και κύμβαλο δίδεται με έντονους χαρακτήρες η φράση «κύμβαλον αλαλάζον». Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλίση της μετοχής αλαλάζον σε όλες τις πτώσεις και σε όλα τα γένη;

27 Στο λήμμα στήθος (το) δίδεται διπλός τύπος ονομαστικής πληθυντικού: στήθη κ. (λαϊκ.) στήθια.

Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στο λήμμα βράχος (ο), στο οποίο δίδονται ως ονομαστική πληθυντικού οι βράχοι και τα βράχια.

Το αυτό συμβαίνει και στο λήμμα βύθος (το), στο οποίο δίδονται ως ονομαστική πληθυντικού τα βύθη και τα βύθια.

Επίσης, στο λήμμα μιστός (ο) δίδονται ως ονομαστική πληθυντικού οι μιστοί και τα μιστά.

Ομοίως, στο λήμμα πλούτος (ο), στο οποίο δίδονται ως ονομαστική πληθυντικού τα πλούτη και (λαϊκ.) τα πλούτια, με τη διαφορά όμως ότι εδώ δίδεται η επισήμανση «χωρ. γεν. πληθ.».

Διπλός τύπος υφίσταται και στο λήμμα λαιμός (οι λαιμοί και τα λαιμά). Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με το λήμμα χρόνος (οι χρόνοι και τα χρόνια).

Τέλος, ενδιαφέρον έχει το λήμμα σκέλος (τα σκέλη κ. λαϊκ. τα σκέλια). Το λήμμα σκέλια δίδεται και αυτούσιο και μάλιστα δίδεται και η γενική σκελιών.

Δεδομένου ότι στα λήμματα στήθος, βράχος και βύθος απουσιάζει η επισήμανση «χωρ. γεν. πληθ.», θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι κλιτικοί τύποι «στηθιών», «βραχιών» και «βυθιών»;

28 Στο λήμμα αντεπιστημονικός γίνεται παραπτομπή στο λήμμα αντεπιστημονικός, το οποίο όμως απουσιάζει από το σώμα του λεξικού.

Ομοίως, το αυτό παρατηρείται και στο λήμμα δελής, που παραπέμπει στο λήμμα ντελής, το οποίο απουσιάζει μεν από το σώμα του λεξικού, περιλαμβάνεται δε στον πίνακα παλαιότερων δανείων που εξελληνίστηκαν.

Ομοίως, το ίδιο παρατηρείται και στο λήμμα πρόβατο, όπου υπάρχει η φράση απολωλός πρόβατο βλ. λ. απολωλώς, αλλά η μετοχή παθητικού παρακειμένου του αρχαϊκού λεξιλογίου απολωλώς, -υία, -ός απουσιάζει από το σώμα του λεξικού.

Μήπως πρόκειται για εκ παραδρομής παραλείψεις;

29 Θεωρείται γραμματικός κανόνας όλα τα μεγεθυντικά να μην έχουν γενική πληθυντικού ή μήπως υφίστανται και κάποιες εξαιρέσεις; Φέρ' ειπείν τα μεγεθυντικά χέρα, φύτουλας και ψαρούκλα έχουν γενική πληθυντικού;

30 Τα ρ. τρώ(γ)ω και αποτρώ(γ)ω έχουν διπλούς κλιτικούς τύπους, σε αντίθεση με τα ρ. συντρώγω και ψωμοτρώγω. Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι τρώγεις, τρώγο(υ)με, τρώγετε;

Θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι χωρίς το -γ- συντρώω, -ώς, -ώει κ.λπ. και ψωμοτρώω, -ώς, -ώει κ.λπ.;

Ομοίως και για το ρ. φυλά(γ)ω: θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι φυλάγ-εις, -ει, -ο(υ)με, -ετε, -ουν(ε);

Ομοίως και για το ρ. κλαί(γ)ω: θεωρούνται γραμματικώς ορθοί οι τύποι κλαίγ-εις, -ει, -ο(υ)με, -ετε, -ουν(ε);

Το αυτό και για το ρ. λέ(γ)ω, αλλά στο σημείο αυτό θα πρέπει να λάβετε υπόψη σας ότι ειδικά οι τύποι λέγεις, λέγει, λέγο(υ)με και λέγουν(ε) θεωρούνται αποδεκτοί στο παιχνίδι μας, επειδή προκύπτουν από την πλήρη ανάπτυξη του τύπου «λέγει», ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στη φράση «γλώσσα λανθάνουσα τ' αληθή λέγει» (Λ.Ν.Ε.Γ., στα λήμματα γλώσσα, λανθάνων).

31 Θεωρείται γραμματικός κανόνας η απουσία κλητικής πτώσεως στις αντωνυμίες; Στο Λ.Ν.Ε.Γ. καταγράφονται οι τύποι «αυτέ» και «δικέ». Πρόκειται για τις μοναδικές εξαιρέσεις του ως άνω κανόνα ή υφίστανται και άλλες;

Υπάρχει κάποιος γραμματικός κανόνας που να μας ορίζει το πότε ακριβώς μπορεί ή δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί το τελικό -ν- στην αιτιατική πτώση των προσωπικών, αυτοπαθών, αλληλοπαθών, κτητικών, δεικτικών, ερωτηματικών, αόριστων και αναφορικών αντωνυμιών αρσενικού και θηλυκού γένους;

Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνεται η αρχαιοπρεπής αντωνυμία οίος, οία, οίον. Πώς σχηματίζεται η αιτιατική ενικού σε αρσενικό και θηλυκό γένος, οίον και οίαν ή οίο και οία; Πώς σχηματίζεται η ονομαστική πληθυντικού του θηλυκού γένους, οίες ή οίαι;

32 Στο παιχνίδι μας εφαρμόζουμε ως πάγια επίσημα θεσμοθετημένη πρακτική ερμηνείας του Λ.Ν.Ε.Γ. και ως κοινή μεταξύ μας παραδοχή τις συστάσεις του ίδιου του λεξικού σχετικά με (α) τις συντελεσμένες μετοχές του μεσοπαθητικού παρακειμένου και (β) τις μετοχές του μεσοπαθητικού ενεστώτα, δηλαδή – σύμφωνα με τον εν λόγω

κανονισμό μας – τις αποδεχόμαστε μόνον εάν δίδονται αυτόνομα ως αυτούσια λήμματα, είτε στα κλιτικά παραδείγματα που ακολουθούν αμέσως μετά το λήμμα και προηγούνται του ερμηνεύματος (π.χ. πληρώνω, πλήρω-σα, -θηκα, -μένος) είτε εν είδει φράσεων – παραδειγμάτων που περιλαμβάνονται στο ερμήνευμα (π.χ. λέγω, είπα, λέχθηκα κ. ειπώθηκα, ειπωμένος και στο ενδολήμμα υπ’ αριθμ. 50 η μτχ. λεγόμενος, -η, -ο).

Υπάρχει κάποια ασφαλής μεθοδολογία, κάποιος γραμματικός κανόνας, κάποια πρακτική που – κατά την προσωπική σας άποψη – θα μπορούσε να αντικαταστήσει τον υφιστάμενο κανονισμό μας, ούτως ώστε να μην δημιουργούνται στους παίκτες αισθήματα απορίας και «αδικίας»; Πώς θα μπορούσαμε να αποδεχόμαστε στο παιχνίδι μας μετοχές μεσοπαθητικού ενεστώτα με κατάληξη -όμενος, -η, -ο, ούμενος, -η, -ο, -όμενος, -η, -ο και -άμενος, -η, -ο, οι οποίες κατά κοινή ομολογία θεωρούνται γραμματικώς ορθές, δόκιμες, υπαρκτές, λογικές και φυσικότερες, χωρίς όμως και να κινδυνεύουμε να αποδεχθούμε και μετοχές μεσοπαθητικού ενεστώτα, οι οποίες θα μπορούσαν να θεωρηθούν αδόκιμες, ανύπαρκτες, παράλογες και αφύσικες; Για παράδειγμα, εάν δεν υπήρχε ο εν λόγω κανονισμός μας, πώς θα μπορούσαμε να κρίνουμε με ασφάλεια ποιες από τις παρακάτω μετοχές μεσοπαθητικού ενεστώτα θεωρούνται γραμματικώς ορθές; Ενδεικτικά: αδικούμενος, αμφισβητούμενος, αντλούμενος, απασχολούμενος, απεμπλούμενος, αποσπώμενος, αριθμούμενος, αρχόμενος, ασχολούμενος, αυξανόμενος, γαλουχούμενος, γραφόμενος, δεχόμενος, δημιουργούμενος, διακοπτόμενος, διακοσμούμενος, διακρινόμενος, δικαιολογούμενος, διχοτομούμενος, δοκιμαζόμενος, δομούμενος, εισαγόμενος, ελεγχόμενος, ενοχλούμενος, εξαρτώμενος, εξελισσόμενος, ευχαριστούμενος, ιεραρχούμενος, καλούμενος, καταπατούμενος, κοιμώμενος, μαζικοποιούμενος, μεταφερόμενος, μεταφραζόμενος, παιδαγωγούμενος, παρασυρόμενος, πεζοδρομούμενος, περιοριζόμενος, περιφρονούμενος, προαπαιτούμενος, προβληματιζόμενος, προσυμφωνούμενος, σεβόμενος, στερούμενος, στρεφόμενος, συλούμενος, τιμωρούμενος, φερόμενος, χειραφετούμενος; Θα μπορούσαμε εδώ να ακολουθήσουμε τις υποδείξεις του Λ.Σ.Γ.;

Προβληματιζόμαστε, σχετικά με το πώς ο κανονισμός μας θα μπορούσε να βελτιωθεί και να αναδιατυπωθεί, με τρόπο τέτοιο που αφενός να μην «αδικούμε» λέξεις δόκιμες και υπαρκτές, αφετέρου όμως να μην φτάσουμε στο σημείο να «νομιμοποιούμε» λέξεις ανύπαρκτες, αδόκιμες, αφύσικες, παράλογες και εκτρωματικές. Όπως γνωρίζετε καλύτερα απ’ όλους μας, το γλωσσικό αίσθημα του καθενός είναι διαφορετικό, είναι κάτι ασαφές και υποκειμενικό, που ερμηνεύεται κατά το δοκούν, ελπίζουμε λοιπόν να κατανοείτε για ποιο λόγο διατυπώσαμε με απόλυτη σαφήνεια το συγκεκριμένο κανονισμό μας....

33 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται μια σειρά από τριτόκλιτα λόγια ή αρχαιοπρεπή θηλυκά ουσιαστικά με κατάληξη -ις (π.χ. κρήνις, πολίτις, ίβις, αρχηγέτις, ινδόνις, προφήτις, αρθρίτις, ευχέτις, δημότις, νεάνις, δράστις, λάτρις, ευεργέτις, κομψοτέχνις, λογοτέχνις, νομοθέτις, οφειλέτις, δυναμίτις, φλεβίτις, μυροπώλις, δεξιοτέχνις, πάρδαλις, τρόπις, σύρτις, υσιπέτις, άμπωτις, κατασχέτις, φιλοπότις, μετανάστις, μουσικοσυνθέτις, ναρκοθέτις, νομισματοπώλις, ξενολάτρις, οινοπότις, τεσσαρακοντούτις, πεντηκοντούτις, εξηκοντούτις, εβδομηκοντούτις, ογδοηκοντούτις, ενενηκοντούτις, οφιολάτρις,

περίφροντις, σεμίδαλις, υπόδεσις, υψιπέτις κ.λπ.). Πώς ακριβώς σχηματίζονται η γενική και η αιτιατική ενικού; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλητική κρήμνισι, πολίτι, ίβι, αρχηγέτι, ινδόρνι, προφήτι, αρθρίτι, ευχέτι, δημότι, νεάνι, δράστι, λάτρι, ευεργέτι, νομοθέτι, κομψοτέχνι, λογοτέχνι, οφειλέτι, δυναμίτι, φλεβίτι, μυροπώλι, δεξιοτέχνι, πάρδαλι, τρόπι, σύρτι, υψιπέτι, άμπωτι, κατασχέτι, φιλοπότη, μετανάστι, μουσικοσυνθέτι, ναρκοθέτι, νομισματοπώλι, ξενολάτρι, οينوπότι, τεσσαρακοντούτι, πεντηκοντούτι, εξηκοντούτι, εβδομηκοντούτι, ογδοηκοντούτι, ενενηκοντούτι, οφιολάτρι, περίφροντι, σεμίδαλι, υπόδεσι, υψιπέτι κ.λπ., όπως δηλαδή ακριβώς ορίζεται στη Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής του Μιχ. Οικονόμου (σελ. 70, τριτόκλιτα βαρύτονα οδοντικόληκτα σε -ις);

Στο Λ.Ν.Ε.Γ., περιλαμβάνονται και μια σειρά από λόγια ή αρχαιοπρεπή προπαροξύτονα αρσενικά επίθετα ή ουσιαστικά με κατάληξη -ις (π.χ. άπατρις, άπελπις, αφιλόπατρις, άχαρις, εύελπις, περίφροντις, ρίψασπις, φέρελπις, φιλόπατρις κ.λπ.). Θεωρείται γραμματικώς ορθή η αιτιατική άπατριν, άπελπιν, αφιλόπατριν, άχαριν, εύελπιν, περίφροντιν, ρίψασπιν, φέρελπιν, φιλόπατριν; Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλητική άπατρι, άπελπι, αφιλόπατρι, άχαρι, εύελπι, περίφροντι, ρίψασπι, φέρελπι, φιλόπατρι;

Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται τα αρχαιοπρεπή ουσιαστικά παις, άπαις, ναυτόπαις, παλίμπαις, γυμνασιόπαις και αγιούπαις. Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλητική παι, άπαι, ναυτόπαι, παλίμπαι, γυμνασιόπαι και αγιούπαι;

Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται τα αρχαιοπρεπή ουσιαστικά και επίθετα πους, αιγόπους, άπους, δασύπους, πολύπους, ραιβόπους και ωκύπους. Θεωρείται γραμματικώς ορθή η κλητική που, αιγόπου, άπου, δασύπου, πολύπου, ραιβόπου και ωκύπου;

34 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. στις πλείστες των περιπτώσεων δεν δίδεται η κλητική των αρσενικών ουσιαστικών και των αρσενικών επιθέτων, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων (λ.χ. αυλάρχα, γυμνασιάρχα, διευθυντά, δικαστά, καθηγητά, πρεσβευτά, κυβερνήτα, στρατάρχα, συνταγματάρχα, ταγματάρχα, τμηματάρχα, τομεάρχα, υπασπιστά, υπενωμοτάρχα, υπερνομάρχα, υποδιευθυντά, υποδιοικητά κ.ά.).

Η ίδια πρακτική εφαρμόζεται και στη «Σύγχρονη Σχολική Γραμματική για όλους», Γ. Μπαμπινιώτη, σελ. 224, § 3.1.3 (συνοπτική παρουσίαση της κλίσης των ουσιαστικών), όπου η κλητική πτώση απουσιάζει παντελώς.

Ανατρέχοντας στο «Λεξικό για το Σχολείο και το Γραφείο» Γ. Μπαμπινιώτη (Γ΄ έκδοση), διαπιστώσαμε ότι όλα σχεδόν τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος και σε -ός ακολουθούν τα κλιτικά υποδείγματα Ο54 (γερανός – γερανέ) και Ο55 (δρόμος – δρόμε) με μοναδικές εξαιρέσεις τα αρχιδιάκος (κλητ. εν. αρχιδιάκο), γεροντάκος (κλητ. εν. γεροντάκο), γεράκος (κλητ. εν. γεράκο), γέρος (κλητ. εν. γέρο), διάκος (κλητ. εν. διάκο) και μαέστρος (κλητ. εν. μαέστρο).

Θεωρείτε ότι τα ως άνω αρσενικά της β΄ κλίσης με κατάληξη -ος είναι και τα μοναδικά με διαφοροποιημένη κλητική ή μήπως υφίστανται και άλλα αρσενικά σε -ος που σχηματίζουν την κλητική σε -ο;

35 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται εκατοντάδες υπολήμματα, για τα οποία δεν δίδονται καθόλου κλιτικές πληροφορίες. Εξ αυτών, περίπου το ένα τρίτο έχει ληματογραφηθεί και στο «Λεξικό για το σχολείο και το γραφείο», του οποίου τα κλιτικά παραδείγματα θεωρούμε αυτονόητο ότι συμφωνείτε και δη μας προτρέπετε – εν ανάγκη – να συμβουλευόμαστε. Δυστυχώς όμως τα δύο τρίτα αυτών των υπολημμάτων δεν έχουν ληματογραφηθεί στο Λ.Σ.Γ. και κατά συνέπεια αδυνατούμε να συμπεράνουμε το πώς σχηματίζεται ο αόριστος και το εάν υφίσταται και μεσοπαθητική φωνή. Θα παραθέσουμε εδώ κατ' αρχάς το ως άνω «ένα τρίτο», το οποίο έχουμε κατηγοριοποιήσει και ομαδοποιήσει, θεωρώντας αυτονόητο ότι συμφωνείτε και επιβεβαιώνετε τα κλιτικά παραδείγματα (όπως ακριβώς δίδονται στο Λ.Σ.Γ.) και ακολούθως θα παραθέσουμε τα υπόλοιπα «δύο τρίτα», τα οποία επίσης έχουμε κατηγοριοποιήσει και ομαδοποιήσει, ώστε να καταστεί πρακτικότερο για σας να μας απαντήσετε εύκολα, απλά και μονολεκτικά μόνον εάν κάπου θεωρείτε ότι κάνουμε λάθος.

ΔΙΔΟΝΤΑΙ ΚΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΤΟ Λ.Σ.Γ.:

P1α (ιδρύω, ίδρυσα) αποσβεννύω

P1 (ιδρύω, ίδρυσα – ιδρύομαι, ιδρύθηκα, ιδρυόμενος, ιδρυμένος) ηλεκτρολύω

P2 (σειώ, έσεισα – σείομαι, σείστηκα, σεισμένος) κυλίω, ξέω

P4α (βάφω, έβαφα) ράπτω (μόνο ενεστ. κ. παρατ.)

P5 (ανακατεύω, ανακάτεψα – ανακατεύομαι, ανακατεύτηκα) σοδεύω

P6α (δεσμεύω, δέσμευσα) εκκοσμικεύω, ισχνεύω, μαστροπεύω, μεταλλεύω, ναρκαλιεύω, συμμαθητεύω

P6β (δεσμεύομαι, δεσμεύτ(θ)ηκα, δεσμευόμενος, δεσμευμένος) αυτοπροστατεύομαι, εγκρατεύομαι (εγκρατεύθηκα), συνεκμεταλλεύομαι

P7α (διδάσκω, δίδαξα) αστροφέγγω

P7β (διδάσκομαι, διδάχτ(θ)ηκα, διδασκόμενος, διδαγμένος) αυταναφλέγομαι, εισδέχομαι

P9α (κηρύσσω, κήρυξα) αφαιμάσσω

P9β (κηρύσσομαι, κηρύχτ(τ)ηκα, κηρυσσόμενος, κηρυγμένος) διαλλάσσομαι (διαλλάχθηκα), φοροαπαλλάσσομαι, ανελίσσομαι (ανελίχθηκα)

P9 (κηρύσσω, κήρυξα – κηρύσσομαι, κηρύχτ(τ)ηκα) εξαλλάσσω

P10α (ταράζω, τάραξα) γρινιάζω

P11α (ζυγίζω, ζύγισα) αναχρονίζω, γυαλοχαρτίζω, δειπνίζω, κανακίζω, λαϊκίζω, ξενυχτίζω, ξεσπάζω, παλιμπαιδίζω, πουριάζω, συγκομίζω, συνεκδικάζω, χαφιεδίζω, χελιδονίζω, χιμίζω, χυμίζω

P11β (ζυγίζομαι, ζυγίστηκα, ζυγιζόμενος, ζυγισμένος) αυτοδιαχειρίζομαι (κ. αυτοδιαχειρίσθηκα), αυτοχειριάζομαι, εξεργάζομαι (κ. εξεργάσθηκα), ευσπλαχνίζομαι, προεργάζομαι, συνεντευξιάζομαι, συνεστιάζομαι (συνεστιάσθηκα)

P11 (ζυγίζω, ζύγισα – ζυγίζομαι, ζυγίστηκα, ζυγιζόμενος, ζυγισμένος) αποβιομηχανίζω, αποπληθωρίζω, αρρεβωνιάζω, γραμμοσκιάζω, γριπιάζω, εκδυτικίζω, εκχιονίζω, εξορθολογίζω, θηκαρίζω, καμακίζω, κρησαρίζω, μετεξετάζω, πλασαρίζω, πορίζω, τριγωνίζω, υποστασιάζω, ψωμίζω

P12α (ντύνω, έντυσα) κιγκλιδώνω, παλινορθώνω, συνδηλώνω, υπογειώνω

P12β (ντύνομαι, ντύθηκα, ντυμένος) διακλαδώνομαι

P12 (ντύνω, έντυσα – ντύνομαι, ντύθηκα, ντυμένος) απεντομώνω, αποξηλώνω, εκδασώνω, επανεκτυπώνω, επισμαλτώνω, επιδρώνω, καταφορτώνω, μετακενώνω, ξεσκουφώνω, προσομοιώνω, ραβδώνω, συνυποδηλώνω, τσιμεντώνω, φλογώνω

P13α (κλείνω, έκλεισα) απομανθάνω

P14α (κρίνω, έκρινα) προσδίνω (μόνο ενεστ. κ. παρατ.), κουτοφέρνω (μόνο ενεστ. κ. παρατ.)

P14 (κρίνω, έκρινα – κρίνομαι, κρίθηκα, κρινόμενος, -κριμένος) σπείρω (μεσοπαθ. βλ. σπέρνω)

P15α (αποθαρρύνω, αποθάρρυνα) φαρδύνω

P15 (αποθαρρύνω, αποθάρρυνα – αποθαρρύνομαι, αποθαρρύνθηκα, αποθαρρυνόμενος, αποθαρρυμένος) βραχύνω

P16α (τρελαίνω, τρέλανα) κυρταίνω (μόνο ενεστ. κ. παρατ.)

P16 (τρελαίνω, τρέλανα – τρελαίνομαι, τρελάθηκα, τρελαμένος) αποσκληραίνω

P17α (θερμαίνω, θέρμανα) διαπτοιμαίνω

P17β (θερμαίνομαι, θερμάνθηκα, θερμαινόμενος, θερμασμένος) απισχναίνομαι

P21α (ανασταίνω, ανά(έ)στησα) αερολισθαίνω

P22α (τσεκάρω, τσέκαρα/τσεκάρισα) ντεφορμάρω, σονάρω, τιγκάρω (κ. τιγκαρισμένος), τονάρω

P22 (τσεκάρω, τσεκαρα/τσεκάρισα – τσεκάρομαι, τσεκαρίστηκα, τσεκαρισμένος)
γκελάρω, λακάρω, ντεμακιγιάρω

P24α (αγαπώ/-άω, αγάπησα) αγουροξυπνών, καρδιοκτυπών, καρδιοχτυπών, ξεμυτών,
πιπιλών, σφυράω (μόνο ενεστ. κ. παρατ.)

P25α (διασπών/-άω, διέσπασα) σκοτοδινιών

P25β (διασπώμαι, διασπάστ(θ)ηκα, διασπώμενος, διασπασμένος) καταρώμαι,
συνακρώμαι

P27α (ανακτώ, ανέκτησα) ξεχειλών (κ. -άω), σβαρνών (κ. -άω)

P27β (ανακτώμαι, ανακτήθηκα, ανακτώμενος, ανακτημένος) συνεγγυώμαι

P31α (ασκώ, άσκησα) αγνωμονών (μόνο ενεστ. κ. παρατ.), αδολεσχών, αερομαχών,
αθυροστομών, αλατοποιών, αλγών, αλευροποιών, αμεροληπτών, ανθοκομών, ανθορροών,
ανορθογραφών, αντεπαναστατών, απαισιοδοξών, αραθυμών, αυτεπιστατών, αυτοπειθαρχών,
βρεφοκομών, γενεαλογών, γενικολογών, δαιμονολογών, δαφνηφορών, δημοσιολογών,
δημοσκοπών, δικαιοδοτών, δραματουργών, δυσθυμών, εγγυοδοτών, ειρηνοποιών,
ελαιογραφών, ελευθεροφρονών, ενοικών, ενουρών, επιστολογραφών, επικοινωνομών,
ευπραγών, θεομαχών, θηλυτοκών, θηριομαχών, ιδιοκατοικών, ιστοδρομών, καθαρολογών,
καλλιλογών, κιθαρωδών, κτηνοβατών, λαθροθηρών, λεμβοδρομών, λιθογραφών, λοβοτομών,
μουουργών, μυσταγωγών, νηνεμών, νομισματοκοπών, οικοσιτών, ομοφωνών, ορειβατών,
οχλαγωγών, παγοποιών, παρηγών, πλαστοπροσωπών, πορνογραφών, προικοθηρών,
ραβδομαχών, ραθυμών, συγκατηγορών, συγκυριαρχών, ταχυπλοών, τερατολογών,
υπερμαχών, υποπληροφορών, υψηλοφρονών, φληναφών, φωτομετρών, χειροτεχνών,
ψευδορκών

P31β (ασκώμαι, ασκήθηκα, ασκώμενος, ασκημένος) συναθλούμαι

P31 (ασκώ, άσκησα – ασκώμαι, ασκήθηκα, ασκώμενος, ασκημένος) ανακοστολογών,
ανατροφοδοτών, αναχρηματοδοτών, ανθρωποποιών, αντιπροσφονών, ανωτατοποιών,
αποσαφών, γκετοποιών, διαμετρών, ελληνοποιών, θεσμοποιών, κεφαλαιοποιών, μετοχοποιών,
ομογενοποιών, ονοματοδοτών, οριστικοποιών, παραγοντοποιών, στρογγυλοποιών,
συνδιοικών, υπερφορολογών

P32α (τελώ, τέλεσα) υπερεπαρκών

P34 (θέτω, έθεσα – τίθεμαι, τέθηκα/ετέθη, -τιθέμενος, -τεθειμένος) επανασυνθέτω

P35 (-ιστώ, -έστησα / -ίσταμαι, -έστη, -ιστάμενος, -εστημένος) μετεγκαθιστώ

P37 (δικαιούμαι, δικαιούμενος) καρπούμαι, ογκούμαι

P44 (έχω, είχα) αντιπαρέχω

P1 (ιδρύω, ίδρυσα – ιδρύομαι, ιδρύθηκα, ιδρυόμενος, ιδρυμένος) & P42 (σύνθετα του βάλλω - σύνθετα του βάλλομαι / με τις προθέσεις εκ-, εν-, συν-) διασυνδέω (διασυνέδεσα, διασυνδέθηκα, διασυνδεδεμένος)

P2α (σειώ, έσεισα) & P41α (σύνθετα του βάλλω / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) προανακρούω (προανέκρουσα)

P9α (κηρύσσω, κήρυξα) & P41α (σύνθετα του βάλλω / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) αντιπράττω (αντέπραξα)

P12 (ντύνω, έντυσα – ντύνομαι, ντύθηκα, ντυμένος) & P41 (σύνθετα του βάλλω - σύνθετα του βάλλομαι / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) επιλύνω (επέλυσα, επιλύθηκα, επιλυμένος)

P14 (κρίνω, έκρινα – κρίνομαι, κρίθηκα, κρινόμενος, -κριμένος) & P41 (σύνθετα του βάλλω - σύνθετα του βάλλομαι / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) ανισοκατανέμω (ανισοκατένειμα, ανισοκατανείμω, ανισοκατανεμήθηκα, ανισοκατανεμηθώ)

P14 (κρίνω, έκρινα – κρίνομαι, κρίθηκα, κρινόμενος -κριμένος) & P42 (σύνθετα του βάλλω - σύνθετα του βάλλομαι / με τις προθέσεις εκ-, εν-, συν-) & P39 (φθείρομαι - εφθάρην) αντεκτείνω (αντεξέτεινα, αντεκτάθηκα κ. λόγ. αντεξετάθη, αντεκταθώ, αντεκτεταμένος), προεγκρίνω (προενέκρινα, προεγκρίθηκα κ. λόγ. προενεκρίθη, προεγκριθώ, προεγκεκριμένος)

P14α (κρίνω, έκρινα) & P41α (σύνθετα του βάλλω / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) αντιπροσφέρω (αντιπροσέφερα)

P17α (θερμαίνω, θέρμανα) & P41α (σύνθετα του βάλλω / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) & P39 (φθείρομαι – εφθάρην) περιδιαβαίνω (περιδιάβηκα κ. λόγ. περιδιέβην, περιδιαβώ)

P24α (αγαπώ/-άω, αγάπησα) & P31α (ασκώ, άσκησα) νυχτοπερπατώ (-άς & -είς)

P25α (διασπώ/-άω, διέσπασα) & P41α (σύνθετα του βάλλω / με προθέσεις που χάνουν το τελικό τους φωνήεν μπροστά από το φωνήεν της αύξησης: από-, ανα-, κατά-, παρα-, μετα-, δια-, αντι-, επι-, υπο-) διεπιδρώ (διεπέδρασα), αποδρώ (εύχρ. στον αόρ. απέδρασα)

P κατακάθημαι (κατακάθ-ησαι, -ηται, -ήμεθα, -ησθε, -ηνται)

P κοππροσκυλάω (μόνο ενεστ. κοππροσκυλά-ς, -ει, -με, -τε, -άν(ε) κ. παρατ. κοππροσκυλάγα, -αγες, -αγε, -άγαμε, -άγατε, -αγαν/-άγανε)

Και τα ουσιαστικά αληταρειό (Ο24 ποσ-ό, -ού, -ά, -ών) κ. είσπλους γεν. είσπλου αιτ. είσπλου(ν)

ΔΕΝ ΔΙΔΟΝΤΑΙ ΚΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΤΟ Λ.Σ.Γ.:

P1β (ιδρύομαι, ιδρύθηκα, ιδρυόμενος, ιδρυμένος) αλληλομηνύομαι, αυτοκαταλύομαι

P4α (βάφω, έβαψα) κατασυντρίβω (κατασυνέτριψα), παρατρίβω (παράτριψα ή παραέτριψα?), πολυγράφω (πολυέγραψα?), πολυτρίβω (πολυέτριψα?), προστρίβω (προσέτριψα?), ψιλοαλείφω. Μήπως στο ρ. κατασυντρίβω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή κατασυντρίβομαι, κατασυντρίφθηκα κ. κατασυνετρίβην;

P4β (βάφομαι, βάφτηκα, βαφόμενος, βαμμένος) αλληλοκαλύπτομαι (κ. αλληλοκαλύφθηκα?), πολυσκέφτομαι

P5α (ανακατεύω, ανακάτεψα) αβανεύω, αναφυτεύω, αποζεύω, εθελοδουλεύω, μαγγανεύω, μισερεύω, παραδουλεύω, παραδυσκολεύω, παρακλαδεύω, παρακουρεύω, παραμαζεύω, παραξοδεύω, παραπαινεύω, παραπιστεύω, παραπνοηρεύω, παρασαλεύω, παραχαζεύω, παραχορεύω, πολυδουλεύω, πολυδυσκολεύω, πολυκλαδεύω, πολυπαινεύω, πολυπιστεύω, πολυσαλεύω, πολυταξιδεύω, πολυχαζεύω, πολυχαϊδεύω, πολυχορεύω, πολυχωνεύω, φαρμακεύω, ψιλοζηλεύω, ψιλοκινδυνεύω, ψιλονταντεύω. Μήπως στα ρ. παρακουρεύω κ. παραξοδεύω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή παρακουρεύομαι – παρακουρεύτηκα, παραξοδεύομαι – παραξοδεύτηκα;

P5β (ανακατεύομαι, ανακατεύτηκα, ανακατεμένος) καλοβολεύομαι, οκνεύομαι, πολυανακατεύομαι

P6α (δεσμεύω, δέσμευσα) δικτατορεύω, επανεκπαιδεύω, καταμοσχεύω, κατασωτεύω, μοσχεύω, ναρκοθηρεύω, πειρατεύω, ρητινεύω, ταμιεύω

P6β (δεσμεύομαι, δεσμεύ(θ)ηκα, δεσμευόμενος, δεσμευμένος) αυτοδεσμεύομαι, αυτοϋπονομεύομαι, αλληλοδεσμεύομαι

P7α (διδάσκω, δίδαξα) αποσμήχω, γλυκοφέγγει (γλυκόφεξε ή γλυκοέφεξε?), επανελέγχω, καταδείχνω (κατέδειξα?), μαζώνω, παραπροσέχω, παρασφίγγω (παράσφιζα ή παραέσφιζα?), πολυαντέχω (κ. πολυάνθεξα?), πολυπροσέχω, πολυσφίγγω (πολυέσφιζα?), υποδείχνω (υπόδειξα ή υπέδειξα?), ψιλοανοίγω, ψιλοφέγγει (ψιλόφεξε ή ψιλοέφεξε?). Μήπως στο ρ. ψιλοανοίγω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P8α (πείθω, έπεισα) φιλοαλέθω, φιλονιώθω (φιλόνοιωσα ή φιλοένιωσα?). Μήπως στο ρ. φιλοαλέθω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P9α (κηρύσσω, κήρυξα) αποκηρύττω, αποκηρύχνω, επαναδιατάσσω (επαναδιέταξα), πλαγιοφυλάσσω

P10α (ταράζω, τάραξα) γρινιάζω, κυττάζω, λυσσάζω, παραγκρινιάζω, παρακοιτάζω, παρανυστάζω, παραπαίζω (παράπαιξα ή παραέπαιξα?), παραταιριάζω, παρατρίζω (παράτριξα ή παραέτριξα?, παρατρομάζω, παραφωνάζω, πολυγκρινιάζω, πολυνυστάζω, πολυπαίζω, πολυταιριάζω, πολυτρομάζω, πολυφωνάζω, φιλογκρινιάζω, φιλονυστάζω, φιλοτρομάζω, φιλοφωνάζω. Μήπως στα ρ. κυττάζω κ. παρακοιτάζω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P10β (ταράζομαι, τaráχτ(θ)ηκα, ταρασσόμενος, ταραγμένος) αλληλοκοιτάζομαι

P11α (ζυγίζω, ζύγισα) αβανιάζω, αβδηριτίζω, αναρρυθμίζω, ανασχεδιάζω, ανατρανίζω, απαιυγάζω, απαιυδίζω, ασιανίζω, βαρβατιάζω, βαργεσιάζω, βεργίζω, βλαστίζω, βογγίζω, γκομενιαρίζω, γλωσσοκοπανίζω, επαναγεμίζω, επαναγοράζω, επαναδιορίζω, επανακαθορίζω, επαναπροσεγγίζω, επαναφορτίζω, ερματίζω, ηχοβολίζω, καθολικίζω, κακονυχτίζω, καλαϊδίζω, κατακουρελιάζω, κατραμιάζω, κατραμίζω, κατσιποδιάζω, κολαφίζω, κρεμάζω, λουσαρίζω, μαλλιαρίζω, μεφιτίζω, μουντζαλιάζω, νοματίζω, ορθοπλωρίζω, παραβράζω (παράβρασα ή παραέβρασα?), παραβρομίζω, παραγεμίζω, παραγεράζω, παραγραμματίζω, παραδιαβάζω, παραδιασκεδάζω, παραησυχάζω, παραθαυμάζω, παρακαπνίζω, παρακοκκινίζω, παρακουβεντιάζω, παρακουράζω, παραμοιάζω (παράμοιασα ή παραέμοιασα?), παραμυρίζω, παρανευριάζω, παραξενιάζω, παραπιέζω, παραπρασινίζω, παρασκεπάζω, παρασκοτεινιάζω, παραστολίζω, παρασυννεφιάζω, παραταιριάζω, παρατηγανίζω, παρατιμονιάζω, παρτσαδιάζω, πολυβράζω, πολυβρομίζω, πολυδακρύζω, πολυδιαβάζω, πολυδιασκεδάζω, πολυησυχάζω, πολυθαυμάζω, πολυκαπνίζω, πολυκουράζω, πολυμοιάζω, πολυπιέζω, πολυσκοτίζω, πολυστολίζω, πολυσυχνάζω, πολυταιριάζω, πολυτηγανίζω, πολυχρονίζω, ροδανίζω, ρωθωνίζω, ρωτακίζω, σειρικιάζω, σελεμιάζω, στορίζω, συνασφαλίζω, τουμπανίζω, τσαμπουνίζω, τσουκανίζω, υπερωριμάζω, φαλακριάζω, φαφλατίζω, χλοΐζω, χουμίζω, χοχλακιάζω, ψαλμουδίζω, φιλοαδυνατίζω, φιλοαυθαδιάζω, φιλοβασανίζω, φιλοβρίζω (φιλόβρισα ή φιλοέβρισα?), φιλογεμίζω, φιλοδακρύζω, φιλοδιαβάζω, φιλοδιασκεδάζω, φιλοδιαφημίζω, φιλοελπίζω (φιλοέλπισα ή φιλοήλπισα?), φιλοθαυμάζω, φιλοκαπνίζω, φιλοκαυγαδίζω, φιλοκοκκινίζω, φιλοκουβεντιάζω, φιλολαχανιάζω, φιλομοιάζω (φιλόμοιασα ή φιλοέμοιασα?), φιλομουρμουρίζω, φιλονευριάζω, φιλοπιέζω, φιλοροχαλίζω, φιλοσκοτεινιάζει, φιλοτεμπελιάζω, φιλοφοβερίζω, φιλοφοβίζω. Μήπως στα ρ. επαναδιορίζω, επανακαθορίζω, κατακουρελιάζω κ. πολυσκοτίζω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P11β (ζυγίζομαι, ζυγίστηκα, ζυγιζόμενος, ζυγισμένος) αυτοδοξάζομαι, αυτορρυθμίζομαι, παρακουράζομαι, πολυνοιάζομαι, προσυλλογίζομαι, φιλογυμνάζομαι, φιλοεργάζομαι, φιλοκουράζομαι, φιλοϋποψιάζομαι, αλληλεπηρεάζομαι (κ. αλληλεπηρεάσθηκα?), αλληλοασπάζομαι (κ. αλληλοασπιάσθηκα?), αλληλοεπηρεάζομαι (κ.

αλληλοεπηρέασθηκα?), αλληλοϋποψιάζομαι, αυτοεξευτελίζομαι (κ. αυτοεξευτελίσθηκα?). Μήπως στο ρ. φιλοκουράζομαι υφίσταται και η ενεργ. φωνή;

P12α (ντύνω, έντυσα) αναχωμάτων, αντισηκών, αντιστυλών, απαθλιών, απερημών, αποσυγκεντρών, αροτριών, αρτύνω, βοστρυχών, δαμασκηνών, δαπεδών, εγκαταβιών, ξιδρών, επαναδιατυπών, επαναθεμελιών, επανενών, επιχαλυβ(δ)ών, καταλερών, καταχρεών, μαρμαροστρών, μισοτελειών, μισοσβήνω (μισόσβησα ή μισοέσβησα?), μπιμπιλών, μπιρμπιλών, νευρών, ξετελειών, ξεχάνω, παρααλευρών, παραζαρών, παραϊσιών, παρακρυών, παραμαλών, παραξαπλών, παρασημειών, παρατεντών, παρατσαλακών, παραφορτών, παραφουσκών, παραφτάνω (πράφτασα ή παραέφτασα?), παραψήνω (πράψησα ή παραέψησα?), παρομοιών, πολυαλευρών, πολυισιών, πολυκρυών, πολυμαλών, πολυτεντών, πολυτσαλακών, πολυφορτών, προβοδών, προδιορθών, προτυπών, σγουρών, σκαφιδών, τραβερσών, φαλακρών, χαλικών, φιλοθυμών, φιλοκρυών, φιλομαλών, φιλομετανιών. Μήπως στα ρ. δαπεδών, επανενών, καταλερών, καταχρεών κ. μισοσβήνω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P12β (ντύνομαι, ντύθηκα, ντυμένος) αυτοτυφλώνομαι, αυτοεξοντώνομαι

P14α (κρίνω, έκρινα) αριστεροφέρνω, γαϊδουροφέρνω, γεροντοφέρνω, κάμνω, κοντοφέρνω, ξενοφέρνω, παραϋποφέρω (παραϋπέφερα?), πικροφέρνω, σοβαροφέρνω, τρελοφέρνω, φυτοφέρνω, ψευτοφέρνω, ψηλοφέρνω, ψιλογέρνω (ψιλοέγειρα?), ψιλοκαταφέρνω

P14β (κρίνομαι, κρίθηκα, κρινόμενος, -κριμένος) αυτοδιεγείρομαι, πολυενδιαφέρομαι

P15α (αποθαρρύνω, αποθάρρυνα) βαθύνω, ξεπλύνω

P15β (αποθαρρύνομαι, αποθαρρύνθηκα, αποθαρρυνόμενος, αποθαρρυσμένος) παραθαρρύνομαι

P16α (τρελαίνω, τρέλανα) ξεπικραίνω, παραγλυκαίνω, παραζεσταίνω, παραπικραίνω, πολυζεσταίνω, πολυπικραίνω, χλομαίνω, ψιλοανασαίνω, ψιλοκουτσαίνω. Μήπως στα ρ. παραζεσταίνω, πολυζεσταίνω κ. ψιλοκουτσαίνω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P16β (τρελαίνομαι, τρελάθηκα, τρελαμένος) ψιλοτρελαίνομαι, ψιλοζεσταίνομαι. Μήπως στα ρ. αυτά υφίσταται και η ενεργ. φωνή;

P17α (θερμαίνω, θέρμανα) παρασημαίνω, παραϋφαίνω. Μήπως στο ρ. παρασημαίνω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P18 (σκληραίνω, σκλήρυνα) παραακριβαίνω, παραασχημαίνω, παραβαραίνω, παρακονταίνω, παραμακραίνω, παραμορφαίνω, παραπαχαίνω, παραπληθαίνω, ψιλοπαχαίνω

P19 (προλαβαίνω, πρόλαβα) ψιλοκαταλαβαίνω, ψιλομαθαίνω (ψιλόμαθα ή ψιλοέμαθα?)

P20 (σωπαίνω, σώπασα) παραχορταίνω, πολυχορταίνω

P21α (ανασταίνω, ανά(έ)στησα) ψιλοαρρωσταίνω

P22α (τσεκάρω, τσεκαρα/τσεκάρισα) αλαργάρω, βατσινάρω, βιζιτάρω, βολτέρνω, κουλάρω, ντεκουπάρω, σκρινάρω, σοντάρω, σοφεράρω, πασέρνω

P24α (αγαπώ/-άω, αγάπησα) αντιβο(υ)ώ, βαργωμώ, γλυκολαλώ, γλυκοτραγουδώ, καλογεννώ, κουτρώ, ντελαλώ, παραβοηθώ, παραβρομώ, παραγλεντώ, παραγλιστρώ, παρακολλώ, παρακουβαλώ, παρακουνώ, παραμαδώ, παραμασώ, παραξενυχτώ, παραπερπατώ, παραπροχωρώ, παρασπαταλώ, παρασυμπαθώ, παρατιμώ, παρατολμώ, παρατραγουδώ, παραχτυπάω, πολυγλεντώ, πολυκολλώ, πολुकουνώ, πολυκρατώ, πολυμιλώ, πολυσυμπαθώ, προμηνάω, τσιρλώ, φωτάω, ψιλοαγαπώ, ψιλοβογγώ (κ. ψιλοβογκώ), ψιλογλεντώ, ψιλοζητάω, ψιλοκολυμπώ, ψιλοξενυχτάω, ψιλοσυζητώ, ψιλοσυμπαθώ, ψιλοτολμώ, ψιλοτραγουδώ, ψιλοτυραννώ. Μήπως σε όλα αυτά τα ρ. υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω; Μήπως στα ρ. παραβοηθώ κ. ψιλοτυραννώ υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P24β (αγαπιέμαι, αγαπήθηκα, αγαπημένος) ζυγιέμαι

P26α (γελώ/-άω, γέλασα) αναγελώ, παραγελώ, παραγερνώ, παραδιψάω, παραπεινάω, παραπερνάω, πολυγελώ, πολυπεινάω, πολυχαλάω, ψιλογερνώ, ψιλοδιψάω, ψιλοξεχνάω. Μήπως σε όλα αυτά τα ρ. υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω; Μήπως στο ρ. ψιλοξεχνάω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P27α (ανακτώ, ανέκτησα) ψιλοαγανακτώ, επαναποκτώ. Μήπως στο ρ. επαναποκτώ υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P27β (ανακτώμαι, ανακτήθηκα, ανακτώμενος, ανακτημένος) αλληλεξαπατώμαι, αλληλοεξαπατώμαι, αυτοκυβερνώμαι

P28α (πετώ/-άω, πέταξα) ψιλοκοιτάω. Μήπως υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω; Μήπως υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P29α (βουτώ/-άω, βούτηξα) παρατραβώ, παραφυσώ, ψιλοβογγώ (κ. ψιλοβογκώ). Μήπως υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω;

P30α (φορώ/-άω, φόρεσα) παραβαρώ, παραμπορώ, παραπονάω, παραφορώ, ξεπλανώ (κ. ξεπλάνεψα?), ψιλοπονώ. Μήπως (με εξαίρεση τα παραμπορώ κ. ξεπλανώ) υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω; Μήπως στο ρ. παραφορώ υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P31α (ασκώ, άσκησα) αγκυροδετώ, αισχρογραφώ, ακαιρολογώ, αμνησικακώ, ανασελιδοποιώ, ανεξικακώ, απανθρωποποιώ, απραγμονώ, βαρυθυμώ, βοτανολογώ,

βραχυλογώ, βυθοκορώ, γαλακτοποιώ, γλυκολαλώ, γλωσσαλώ, γονυπετώ, γραμμογραφώ, διευκρινώ, διομολογώ, ελασματοποιώ, εννοιολογώ, επαναδιευθετώ, επαναξιολογώ, ευθετώ, ηθολογώ, θαλασσοκρατώ, θεσιθηρώ, ιστιοπλώ, κακοδαιμονώ, κακοδοξώ, κακοπαθώ, κατ(α)ευχαριστώ, λεππουργώ, ματαιοφρονώ, μεγαλορρημονώ, μεγαλοφρονώ, ναρκοθηρώ, νταβραντώ, νταγιαντώ, ξηνηλατώ, ομοψηφώ, ονοματοθετώ, οπισθοβατώ, ορθοδρομώ, ορκωμοτώ, παρααντιπαθώ, παρααργώ, παραβοηθώ, παραηρεμώ, παραθρηνώ, παραϊκανοποιώ, παρακυκλοφορώ, παραλειτουργώ, παραμοχθώ, παραπροχωρώ, παραφλυαρώ, παραχρησιμοποιώ, πατριαρχώ, πολυαργώ, πολυθρηνώ, πολυικανοποιώ, πολυκρατώ, πολυκυκλοφορώ, πολυχρησιμοποιώ, προκατηχώ, πυστοποιώ, ραβδοσκοπώ, ρινοτομώ, σειροδετώ, σκατολογώ, σπουδαρχώ, στολοδρομώ, συνεπακολουθώ, ταυτοφωνώ, τραγουδοποιώ, υπεραφθονώ, φαιδρολογώ, φιλοαδικώ, φιλοανησυχώ, φιλοαπαιτώ, φιλοαπειλώ, φιλοαργώ, φιλοφλυαρώ, φιλομελαγχολώ. Μήπως στα ρ. απανθρωποποιώ, επαναδιευθετώ, επαναξιολογώ, πολυχρησιμοποιώ, φιλοαδικώ κ. φιλοαπειλώ υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

P31β (ασκούμαι, ασκήθηκα, ασκούμενος, ασκημένος) αηχοποιούμαι, αλληλευεργετούμαι, αλληλοαπωθούμαι, αλληλομισούμαι, αλληλοσυγχωρούμαι (κ. αλληλοσυγχωρέθηκα?), αλληλοφθονούμαι, αντιμετρούμαι

P32α (τελώ, τέλεσα) εμώ, επανακαλώ, παρααρκώ (κ. παραήρκεσα?), φιλοκαλώ, φροκαλώ. Μήπως στο ρ. επανακαλώ υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή (επανακαλούμαι, επανακλήθηκα κ. λόγ. επανεκλήθην);

P33β (δαιρούμαι, διαρέθηκα, δαιρούμενος, διαιρεμένος/διηρημένος) αλληλεπαινούμαι, αλληλοαναιρούμαι, αλληλοεπαινούμαι, αλληλοσυγχωρούμαι (κ. αλληλοσυγχωρήθηκα?)

P34β (τίθεμαι, τέθηκα/ετέθην, -τιθέμενος, -τεθειμένος) αλληλεπιτίθεμαι

P35α (-ιστώ, -έστησα) επανασυνιστώ

P37 (δικαιούμαι, δικαιούμενος) θεούμαι, ανομοιούμαι

P38 (λυπάμαι/λυπούμαι, λυπήθηκα, λυπούμενος, λυπημένος) απολογιούμαι, βαριοκοιμούμαι, καλοθυμούμαι, πολυκοιμάμαι, φιλοκοιμάμαι, φιλοφοβάμαι

P43α (άγω, -ήγαγα) επανυπάγω

Υφίσταται διπλός τύπος P24α (αγαπώ/-άω, αγάπησα) & P29α (βουτώ/-άω, βούτηξα) εισπηδώ, παραπηδώ, παραχοροπηδώ

Χωρίς αόριστο (μόνο ενεστ. κ. παρατ.): διαμάχομαι (P7β) εχθρεύομαι (P5β), φιλοτρέμω (P14α), φιλοχρωστώ (P24α). Μήπως στο ρ. φιλοχρωστώ υφίστανται ταυτόχρονα και οι δύο τύποι, σε -ώ και σε -άω;

Χωρίς κλιτικό υπόδειγμα: αποχρέμπτομαι, αστραποκαίω (αστραπόκαψα ή αστραποέκαψα?), βαριοφαίνεται (βαριοφάνηκε), εγχύνω (ενέχυσα), επανεγγράφω (επανενέγραψα), κατακόβω (κατάκοψα ή κατέκοψα ή καταέκοψα?), παραβάζω (παράβαλα ή παραέβαλα?), παραβγάζω (παράβγαλα ή παραέβγαλα?), παραβρέχει (παράβρεξε ή παραέβρεξε?), παραέρχομαι (παραήρθα & παραήλθα), παραθέλω (παραθέλησα), παρακάθομαι (παρακάθισα & παρακάθησα / συνήθ. ορθ.), παρακαίω (παράκαψα ή παραέκαψα?), παρακλαίω (παράκλαψα ή παραέκλαψα?), παραμεθώ (παραμέθυσα), παραμπαίνω (παραμπήκα), παραπαίρνω (παραπήρα), παραπίνω (παράπια ή παραήπια?), παραράβω (παράραψα ή παραέραψα?), παραυπάρχω (παραυπήρξα), πολυακούω (πολυάκουσα), πολυβγαίνω (πολυβγήκα), πολυβλέπω (πολυείδα), πολυδίνω (πολυέδωσα), πολυέρχομαι (πολυήρθα & πολυήλθα), πολυθέλω (πολυθέλησα), πολυκάθομαι (πολυκάθισα & πολυκάθησα / συνήθ. ορθ.), πολυκάνω (πολυέκανα), πολυκλαίω (πολυέκλαψα), πολυπλένω (πολυέπλυνα), πολυτρώνω (πολυέφαγα), σουλαντώ (-άς ή -είς? / σουλάντησα?), ψιλοακούω (ψιλοάκουσα), ψιλοαρέσω (ψιλοάρεσα), ψιλοελέγχω (ψιλοέλεγξα & ψιλοήλεγξα), ψιλοθέλω (ψιλοθέλησα), ψιλοκαίω (ψιλόκαψα ή ψιλοέκαψα?), ψιλοκλαίω (ψιλόκλαψα ή ψιλοέκλαψα?), ψιλολέω (ψιλόπτα ή ψιλοείπτα?), ψιλομεθώ (ψιλομέθυσα), ψιλοπηγαίνω (ψιλοπήγα), ψιλοπίνω (ψιλόπια ή ψιλοήπια?), ψιλοτρώνω (ψιλόφαγα ή ψιλοέφαγα;), ψιλοφταίω (ψιλόφταιξα ή ψιλοέφταιξα?). Μήπως στα ρ. ψιλοελέγχω, ψιλοκαίω, ψιλολέω κ. ψιλοτρώνω υφίσταται και η μεσοπαθ. φωνή;

Παρακαλούμε, δώστε μας τον αόριστο (εάν υφίσταται), καθώς και της μεσοπαθητικής φωνής (εάν υφίσταται) και μετοχές (εάν υφίστανται) για τα ρ. αποδιώκω, διακαίομαι, δύνομαι, εκσκάπτω, επανευρίσκω, ερεύγομαι, ευρίσκω, καθυποχρεώ, κλειώ, περιχέω, πηαίνω, πλάπτω, προκόφτω, υπερκορέννυμαι.

36 Στο Λ.Ν.Ε.Γ., στον πίνακα των λέξεων με προβλήματα ορθογραφίας βλέπουμε ότι η λέξη πώρωση γράφεται και πόρωση. Το ρήμα πωρώνω είναι παράγωγο του ουσιαστικού πώρωση (πόρωση) ή το ουσιαστικό πώρωση (πόρωση) είναι παράγωγο του ρήματος πωρώνω;

37 Στο λήμμα δρυς δεν δίδεται η αιτιατική ενικού. Ακολουθούμε την υπόδειξη του Λ.Σ.Γ. όπου δίδεται η αιτιατική δρυ(ν);

38 Στα ρήματα αινώ και αιτώ και δεσμώ δίδεται η επισήμανση «εύχρηστο στον ενεστώτα» και όχι «μόνο στον ενεστώτα». Συνεπώς, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι ο παρατατικός των εν λόγω ρημάτων είναι γραμματικά ορθός παρότι δύσχρηστος; Ομοίως, στα λήμματα ευδιάζω, ηδύνομαι και τροχάζω δίδεται η επισήμανση «εύχρηστο μόνο στον ενεστώτα». Συνεπώς, θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε ότι ο παρατατικός των εν λόγω ρημάτων είναι γραμματικά ορθός παρότι δύσχρηστος; (βλ. και ερώτημα αριθμ. 7)

Ποια ακριβώς η εννοιολογική διαφορά μεταξύ των επισημάνσεων «εύχρηστο στον ενεστώτα» και «εύχρηστο μόνο στον ενεστώτα»;

39 Στο ρήμα διαπνέω δίδεται η επισήμανση «μόνο σε ενεστώτα και παρατατικό». Ο παρατατικός είναι διέπνεα ή διάπνεα;

40 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. δεκάδες σύνθετα λήμματα με πρόθημα το επιτατικό κατά- δίδονται στο υποσέλιδο χωρίς κλιτικές πληροφορίες, λ.χ. κατ(α)ευχαριστώ, καταγάλανος -η -ο, καταγοητεύω, καταθορυβώ, καταξοδεύω, καταπικραίνω, κατασυντρίβω κ.λπ. Υφίσταται σε όλα τα ρ. και μεσοπαθητική φωνή; Πώς σχηματίζεται ο αόριστος του ρ. κατασυντρίβω στην ενεργητική ή και στην μεσοπαθητική φωνή; Με ή χωρίς εσωτερική αύξηση; Μήπως πρέπει να ακολουθήσουμε τις κλίσεις των ρ. χωρίς το επιτατικό πρόθημα;

41 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνονται και τα μη συνηρημένα ρ. κονομάω, φωτάω, τουφεκάω, ντουφεκάω και ψωμολυσσάω. Θεωρείται γραμματικώς ορθός ο παρατατικός κονόμαγα, φώταγα, τουφέκαγα, ντουφέκαγα και ψωμολύσσαγα;

42 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. το γράμμα ν γράφεται με διπλή ορθογραφία, δηλαδή νι και νυ. Επίσης το γράμμα χ γράφεται κι αυτό με διπλή ορθογραφία, δηλαδή χι και χει. Παρατηρούμε ότι ετυμολογικά το επίθετο νιοστός προκύπτει από τον αριθμό ν στα μαθηματικά. Αντίστοιχα, τα λήμματα χιάζω, χιασμός, χιαστί και χιαστός προκύπτουν από το σχήμα Χ και από το γράμμα χι (χει), όπως εξηγείται μέσα σε αγκύλες στην ετυμολογία του λήμματος χιάζω. Θεωρείται ορθός ο συλλογισμός μας ότι όλα τα ως άνω λήμματα αποτελούν παράγωγα των γραμμάτων νι (νυ) και χι (χει);

43 Στον πίνακα με τα νομίσματα των χωρών του κόσμου γίνεται απλή αναφορά δίχως όμως να δίδονται κλιτικές πληροφορίες, το αν είναι άκλιτο κλπ. Στον εν λόγω πίνακα καταγράφεται και η χώρα Λεσόθο με νόμισμα το λότι και σύμβολο το L, χωρίς περαιτέρω κλιτικές πληροφορίες. Θεωρείται ορθός ο πληθυντικός μαλότι που δίδεται στο ερμήνευμα του λήμματος Λεσόθο;

44 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνεται και το ουσιαστικό απόπιομα. Θεωρείται ότι αποτελεί παράγωγο της λέξης πιώμα, θεωρείται παράγωγο του ρ. αποπίνω, ή μήπως είναι απλώς ένα σύνθετο από την πρόθεση από και το ουσιαστικό πιώμα;

45 Στο Λ.Ν.Ε.Γ. περιλαμβάνεται και το αρσενικό ουσιαστικό κάντορ. Δεδομένου ότι δεν σημαίνεται ως άκλιτο, θεωρείται γραμματικώς ορθή η γενική ενικού κάντορος;

46 Στο ρ. λεπταίνω (κ. λόγ.) λεππύνω (λέπτυνα) δεν δίδεται – ως είθισται σε πλείστα άλλα ρήματα – ο αόριστος της μεσοπαθητικής φωνής. Κατά συνέπεια, ο αναγνώστης συμπεραίνει ότι δεν υφίσταται καν η μεσοπαθητική φωνή. Εντούτοις, στον πίνακα ανωμάτων ρημάτων παρατηρούμε ότι στο ρ. λεππύνω/λεπταίνω δίδονται ο μεσοπαθητικός αόριστος λεππύνθηκα, η υποτακτική αορίστου να/θα λεππυνθώ και η μεσοπαθητική μετοχή (εκ)λεππυσμένος. Πώς ακριβώς σχηματίζεται ο μεσοπαθητικός ενεστώτας; Είναι λεπταίνομαι ή λεππύνομαι;

47 Η αιτιατική πληθυντικού του ουσιαστικού οδούς (ο) είναι οδόντες ή οδόντας;

48 Στο ρ. εγγέω (ενέχουσα, εγγύθηκα, εγκεχυμένος) δίδεται ως υπολήμμα και το ρ. εγχύνω χωρίς όμως να δίδονται κλιτικές πληροφορίες. Υφίσταται και μεσοπαθητική φωνή στο ρ. εγχύνω;

49 Το ρ. βογγίζω θεωρείται παράγωγο του ρ. βογγώ (βογκώ);

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΑΜΠΙΝΙΩΤΗ

02/01/2019

Αγαπητέ κ. Μυρσίνη,

Επειδή θεωρώ σημαντική την εφαρμογή τής γλώσσας μας στο σκραμπλ καθώς και τα ερωτήματα που προκύπτουν, θα δουλέψουμε με τους συνεργάτες μου στο Λεξικό να αντιμετωπίσουμε τα θέματα που θέτετε. Ωστόσο, η δυναμική τής γλώσσας επιτρέπει συχνά «αναλογικές» χρήσεις, μη καθιερωμένες ακόμη αλλά ανεκτές ως «επ' ευκαιρία σχηματισμοί» (Augenblicksbildungen τις λένε οι Γερμανοί).

Φυσικά, θα χρειαστεί αρκετός χρόνος για τις απαντήσεις μας λόγω του πλήθους των ερωτήσεων.

Καλή Χρονιά.

Γ. Μπαμπινιώτης

.....

27/04/2019

Αγαπητέ κ. Μυρσίνη,

Ευχαριστώ για την πρόσκληση, αλλά δεν μπορώ να παραστώ. Θα βρίσκομαι εκτός Αθηνών.

Επί των αποριών σας θα υπάρξουν απαντήσεις εν καιρώ από τους συνεργάτες μου σε συνεννόηση μαζί μου.

Καλή Ανάσταση

Υ.Γ. Αυτές οι απορίες, εύλογες κατά το πλείστον, πώς έχουν προκύψει; Πάνω στο παιχνίδι από χρήσεις ή θεωρητικά από ειδική έρευνα; Έχει ενδιαφέρον!

Γ. Μπαμπινιώτης

06/05/2019

Αξιότιμε κ. Καθηγητά,
Χριστός Ανέστη και Χρόνια Πολλά!

Οι εν λόγω απορίες έχουν προκύψει αφενός από χρήσεις του παιχνιδιού και αφετέρου από ενδελεχή έρευνα που πραγματοποιεί εδώ και μερικά χρόνια πολυμελής ομάδα εργασίας, στην οποία συμμετέχω κι εγώ. Δεν είμαστε φιλόλογοι, αλλά απλοί λάτρεις του παιχνιδιού και συνεπώς και της ελληνικής γλώσσας.

Ακολουθώντας το παράδειγμα των προηγμένων σκραμπλικά χωρών, προσπαθούμε να οργανώσουμε και να εκσυγχρονίσουμε το παιχνίδι και στη χώρα μας. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουμε δημιουργήσει ψηφιακή ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Πρόκειται για μία λίστα όλων των κλιτικών τύπων όλων των αποδεκτών λέξεων του ελληνικού αγωνιστικού scrabble με μήκος έως 8 γράμματα. Ήδη όμως εργαζόμαστε για να ψηφιοποιήσουμε και κλιτικούς τύπους 9-15 γραμμάτων. Το ελληνικό αγωνιστικό σκραμπλ διέπεται από συγκεκριμένους κανονισμούς, σύμφωνα με τους οποίους αποδεκτές λέξεις στο παιχνίδι μας είναι προς το παρόν μόνον όσες βρίσκονται στα λεξικά Τριανταφυλλίδη και Μπαμπινιώτη (Β΄ έκδοση και Δ΄ έκδοση). Δηλαδή δεν περιλαμβάνεται προς το παρόν στα αποδεκτά βοηθήματα το "λεξικό για το σχολείο και το γραφείο".

Όταν κάποιος παίκτης αμφισβητεί την εγκυρότητα της λέξης που τοποθέτησε ο αντίπαλός του, τότε καλείται ο "έφορος" (δισαιτητής), ο οποίος για να αποφανθεί σχετικά, προσφεύγει στην ψηφιακή βάση αποδεκτών λέξεων του ελληνικού αγωνιστικού σκραμπλ (μπορείτε να τη [δείτε εδώ](#)), πληκτρολογώντας τη λέξη στο κενό πεδίο και πατώντας το κουμπί "έλεγχος λέξης". Δυστυχώς όμως φρονούμε ότι υπάρχουν και κάποιοι κλιτικοί τύποι που δεν τεκμαίρονται με σαφήνεια από τα ως άνω αποδεκτά λεξικά και για το λόγο αυτό προσδοκούμε την αρωγή σας. Επί παραδείγματι, έστω ότι κάποιος βάζει στο παιχνίδι τη λέξη "ΘΥΑΜΕ" θεωρώντας ότι αποτελεί παρατατικό του ρ. θύω, έστω ότι ο αντίπαλος ενίσταται και καλείται ο έφορος. Ή έστω ότι άλλος βάζει τη λέξη "ΠΤΑΙΓΟΝΤΑΣ" θεωρώντας ότι αποτελεί μετοχή ενεργητικής φωνής του ρ. πταίω. Ή έστω ότι κάποιος βάζει τη λέξη "ΒΡΑΧΙΩΝ" θεωρώντας ότι αποτελεί γενική πληθυντικού του τύπου βράχια. Ο έφορος σε τέτοιες περιπτώσεις δεν μπορεί να αποφανθεί με βεβαιότητα, με αποτέλεσμα να προκαλείται σύγχυση και να οδηγούμαστε σε διαφωνίες, έριδες και ατέρμονες συζητήσεις....

Σας ευχαριστούμε και πάλι εκ των προτέρων
Μετά τιμής
Θ. Μυρσίνης

06/05/2019

Ευχαριστώ για την ενημέρωση και συγχαρητήρια για την προσπάθειά σας.

Η γλώσσα στην πραγματική χρήση της έχει πλήθος μορφολογικών περιορισμών, τους οποίους περιγράφουμε συστηματικά στο Μεγάλο λεξικό μου (που διαφέρει σ' αυτό από όλα τα άλλα).

Το παιχνίδι αυτό είναι, τελικά, μια γλωσσική και πνευματική άσκηση συγχρόνως που καλλιεργεί τη γλωσσική εγρήγορση και την έκπληξη της ανακάλυψης τού τί συμβαίνει πραγματικά στη γλώσσα στο πεδίο της χρήσεως.

Χριστός ανέστη.

Γ. Μπαμπινιώτης

.....

20/08/2019

Αγαπητέ κ. Μυρσίνη,

Λάβαμε τις γλωσσικές απορίες σας και θα σάς απαντήσουμε εν καιρώ.

Γ. Μπαμπινιώτης

.....

31/01/2020

Αγαπητέ κ. Μυρσίνη,

Εκτιμώντας την αγάπη σας για την ελληνική γλώσσα, οι συνεργάτες μου κι εγώ θα προσπαθήσουμε να ανταποκριθούμε στις απορίες σας όσο μάς το επιτρέπουν οι πιεστικές εκδοτικές ανάγκες μας.

Γ. Μπαμπινιώτης

.....

06/06/2020

Αγαπητοί φίλοι,

Αφού σάς συγχαρώ για μία ακόμη φορά για την αφοσίωσή σας στην ελληνική γλώσσα μέσω τού πνευματικού, καθαρώς γλωσσικού και απαιτητικού παιχνιδιού «σκραμπλ», ζητώ την κατανόησή σας γιατί τόσο ο φόρτος εργασίας στην πολυεπίπεδη επεξεργασία

τού γλωσσικού υλικού των συνεχώς ενημερωνομένων εκδόσεών μας (έντυπων και ηλεκτρονικών) όσο και η ίδια η φύση τής χρήσεως τής γλώσσας δεν μάς επιτρέπουν να αναταπκριθούμε στις πολλές δικαιολογημένες και πολύ εξειδικευμένες ερωτήσεις σας.

Προσωπικά, για μια μακροπρόθεσμη λύση τού θέματος, θα σάς πρότεινα να προβείτε μεταξύ σας σε μια **«συμβατική» προσυμφωνημένη αποδοχή γραμματικών τύπων που «δυνάμει» θα μπορούσαν να σχηματισθούν και να χρησιμοποιηθούν από κάποιους ομιλητές** (π.χ. όταν πρόκειται για έναν τύπο μη χρησιμοποιούμενης ευρύτερα γενικής ενικού ή πληθυντικού κάποιου ουσιαστικού, ή για έναν τύπο μετοχής ρήματος που δεν μαρτυρείται αλλά θα μπορούσε «κατά περίπτωση» να χρησιμοποιηθεί κ.λπ.). Αλλιώς, **προκειμένου περί γραμματικών τύπων**, θα πρέπει κάθε φορά «να αποφασίζετε» εσείς με κριτήρια που δεν θα είναι αντικειμενικά και αποδείξιμα αν ένας τύπος ευσταθεί ή όχι! Μάλιστα σε ορισμένες περιπτώσεις συμβαίνει να μη μπορούμε ούτε εμείς οι γλωσσολόγοι-λεξικογράφοι να αποφασίσουμε κατά απόλυτο τρόπο λόγω τής ρευστότητας στη χρήση τής γλώσσας. Διαφορετικό είναι το θέμα **τού λεξιλογίου** όπου τα πράγματα είναι πιο ελεγχόμενα.

Οψέποτε εκτιμήσουμε ότι μπορούμε να αναταπκριθούμε στα αιτήματά σας (από πλευράς διαθέσιμου χρόνου και φύσεως των ερωτήσεων) θα σάς καλέσουμε να μιλήσουμε γι' αυτά από κοντά.

Γ. Μπαμπινιώτης